

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန  
ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန

# လူထုဝတ်ပြုစီမံကိန်း



စီမံကိန်းလက်ဖွဲ့ ကောက်နုတ်ချက်

၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ



မာတိကာ

၁။ နိဒါန်း ..... ၃

၂။ စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေးလက်စွဲ ဖွဲ့စည်းမှု ..... ၅

၃။ စီမံကိန်းအကျဉ်းချုပ်..... ၆

    ၃-၁။ ပါဝင်သော အစိတ်အပိုင်းများ ..... ၆

    ၃-၂။ ငွေကြေးစီးဆင်းပုံ..... ၇

    ၃-၃။ စီမံကိန်းမြို့နယ်များ ..... ၇

    ၃-၄။ အဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းမှု ..... ၇

၄။ မြို့နယ်ရွေးချယ်မှုလုပ်ငန်းစဉ် ..... ၁၁

    စီမံကိန်းမြို့နယ်များရွေးချယ်မှုအတွက် သတ်မှတ်ချက်၊ စံနှုန်းများ ..... ၁၂

၅။ လူထုသို့ တိုက်ရိုက် ထောက်ပံ့ငွေများ ..... ၁၃

    ၅-၁။ တွက်ချက်ခြင်းနှင့် အသုံးပြုခြင်း..... ၁၃

    ၅-၂။ လူထုသို့ တိုက်ရိုက်ထောက်ပံ့ငွေများ ထုတ်ပေးခြင်း ..... ၁၈

၆။ လူထုစီမံချက် ..... ၁၉

    ၆-၁။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်.....၁၉

၇။ ရပ်ရွာကော်မတီများ ..... ၂၀

    ၇-၁။ ကျေးရွာအုပ်စု စီမံကိန်း အထောက်အကူပြုကော်မတီနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆပ်ကော်မတီ ၂၀

    ၇-၂။ ကျေးရွာအုပ်စု အကြံပြုချက်ဖြေရှင်းရေးကော်မတီ ..... ၂၁

    ၇-၃။ ကျေးရွာစီမံကိန်း အထောက်အကူပြုကော်မတီနှင့် ဆပ်ကော်မတီများ..... ၂၁

    ၇-၄။ ငွေစာရင်းကိုင်နှင့် ကျေးရွာ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ..... ၂၂

    ၇-၅။ အကြံပြုချက်ဖြေရှင်းရေးအဖွဲ့ ..... ၂၃

၈။ လူမှုဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုကဏ္ဍ .....	၂၃
၈-၁။ ကျား/မ ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍ .....	၂၃
၈-၂။ တိုင်းရင်းသားများနှင့် အခြားအုပ်စုများ.....	၂၅
၈-၃။ မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာ .....	၂၇
၉။ စီမံကိန်းအချက်အလက် နည်းပညာ .....	၂၇
၁၀။ အစီရင်ခံခြင်း.....	၂၈
၁၁။ အကြံပြုချက်ဖြေရှင်းရေးနှင့် တာဝန်ယူ တာဝန်ခံမှု.....	၂၈
၁၁-၁။ ကျင့်ဝတ်နှင့် အရေးယူမှုများ .....	၂၉
၁၁-၂။ အရေးယူမှုများ.....	၃၀
၁၂။ အသိပညာနှင့် သင်ယူခြင်း.....	၃၁
၁၂-၁။ ဆက်သွယ်ရေး .....	၃၁
၁၂-၂။ စီမံကိန်း သက်ဆိုင်သူပေါင်းစုံပါဝင်သော သုံးသပ်ပွဲ.....	၃၂
၁၂-၃။ လေ့လာရေးခရီးများ.....	၃၃
၁၃။ အသိပေးကြေညာခြင်း.....	၃၃
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကာအကွယ်များ .....	၃၅
စီမံကိန်းပထမနှစ်တွင် အကျိုးဝင်သောလုပ်ငန်းခွဲများ .....	၃၉
လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်းမှ ထောက်ပံ့ရန် အကျိုးမဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ.....	၄၀



## အခန်း [၁]

### စီမံကိန်းအချက်အလက်များ

#### ၁။ နိဒါန်း

၁။ လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်း (NCDDP) ကို မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျေးလက်ဒေသများတွင် အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် လူထုလိုအပ်ချက်များအား ဖြည့်စွမ်းပေးမည့် စီမံကိန်းအဖြစ် ၂၀၁၃ ခုနှစ်မှစ၍ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် လျက်ရှိပါသည်။ စီမံကိန်းအား ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန(DRD) မှ တာဝန်ယူ အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လိုအပ် သည့် အခြေခံအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်ခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် လိုအပ်သည့် ငွေကြေး အထောက်အပံ့များ၊ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းရွေးချယ်ရာတွင် ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု အားကောင်း လာစေရန် စီမံကိန်းအကြောင်း ကြိုတင်မိတ်ဆက် ဆွေးနွေးခြင်း၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားလာစေရန် ကဏ္ဍအလိုက် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာသင်တန်းပေးခြင်း စသည်တို့ကို ပွင့်လင်းမြင်သာစွာဖြင့် ကူညီပံ့ပိုးပေးခဲ့ပါသည်။ အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော စီမံကိန်းကာလ (၆) နှစ်အတွင်း ကျေးလက်နေလူဦးရေ သုံးသန်းခန့်အား အကျိုး ပြုကာ လက်လှမ်းမီအသုံးပြုနိုင်သော အခြေခံအဆောက်အအုံများဖြစ်သည့် စာသင်ကျောင်းများ ပြုပြင်ခြင်းနှင့် တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ပေးခြင်း၊ ဆေးရုံ/ ဆေးခန်းများ ပြုပြင်တည်ဆောက်ပေးခြင်း၊ လူသွားလမ်းများဖောက်လုပ်ပေး ခြင်း၊ ဆိပ်ခံတံတားများ တည်ဆောက်ပေးခြင်း အစရှိသည့် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲပေါင်း (၅၄၀၀) ကျော်အား ငွေကြေး ထောက်ပံ့မှုများအပြင် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုများပါ ပံ့ပိုးပေးခဲ့နိုင်ပါသည်။ စီမံကိန်းကို နိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ မြို့နယ်ပေါင်း (၆၃) မြို့နယ်တွင် တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး လူဦးရေ (၇) သန်း၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အကျိုးပြု ပေးလျက် ရှိပါသည်။

၂။ လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်း (NCDDP) ၏ ရည်မှန်းချက်မှာ ကျေးလက်ဒေသနေ ပြည်သူလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် အဓိကကျသော အခြေခံအဆောက်အအုံများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို ပြည်သူဗဟိုပြုသောနည်းလမ်းဖြင့် လက်လှမ်းမီ အသုံးပြုနိုင်ရန်နှင့် ပြည်သူလူထုအား စွမ်းဆောင်ရည် တိုးတက်မြင့်မားလာစေရန်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ စီမံကိန်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ (၁) ကျေးရွာလူထုမှရွေးချယ်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများအား အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ပေးခြင်း၊ (၂) ကျေးလက်နေပြည်သူများ၊ ဒေသခံအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ပူးပေါင်းပြီး ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံကိန်းများ အကောင်အထည် ဖော်ခြင်းတို့ဖြင့် စွမ်းဆောင်ရည်များ မြင့်မားလာစေခြင်း (၃) စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများ ရွေးချယ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ် တစ်လျှောက်လုံးတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၊ လူနည်းစုအုပ်စုများ ကျား-မ မရွေး ပူးပေါင်းပါဝင်စေခြင်းဖြင့် ဆောင် ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။

၃။ စီမံကိန်းကို ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန (MOALI) လက်အောက်ရှိ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန (DRD)မှ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်း (NCCDDP)ကို နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ထည့်ဝင်ငွေများ၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် အီတလီအစိုးရတို့၏ ရန်ပုံငွေများ၊ စုစုပေါင်းရန်ပုံငွေ အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၅၇၄) သန်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပြီး စီမံကိန်းကာလကို ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလအထိ လျာထားလျက် ရှိပါသည်။

၄။ စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေး လက်စွဲစာအုပ်တွင် စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းအား အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်သူများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ ရပိုင်ခွင့်များ၊ သက်ဆိုင်ရာ အခန်းကဏ္ဍများနှင့် ဆောင်ရွက်ရမည့် တာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ဤစာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားသော အချက်များသည် မြို့နယ်အဆင့် ကျေးလက်/ဦးစီးရုံးမှ စီမံကိန်းတာဝန်ခံဝန်ထမ်းများ၊ မြို့နယ်အဆင့် နည်းပညာအကြံပေးများ၊ ကျေးရွာ/ကျေးရွာအုပ်စု ကော်မတီများနှင့် လက်တွဲဆောင်ရွက်ရမည့် လူထုစည်းရုံးရေးမှူးများနှင့် လက်ထောက်နည်းပညာမှူးများ ဖတ်ရှုလိုက်နာရမည့် အချက်များ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဤလက်စွဲစာအုပ်တွင် စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်လျှောက်လုံးတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာတို့အား ပျက်စီးစေမှု/ထိခိုက်စေမှုမရှိစေဘဲ ရေရှည်တည်တံ့အကျိုးပြုစေရေး မူဝါဒများအား လမ်းညွှန်ဖော်ပြထားသည့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုစီမံခန့်ခွဲရေးမူဘောင် (ESMF) ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့်အကြောင်း အကျယ်တဝင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။

၅။ ကျေးလက်/ဦးစီးဌာနသည် ဤလက်စွဲစာစောင် ထွက်ပေါ်လာစေရေးအတွက် အခြားသော ဆက်စပ်လျက်ရှိသည့် နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (INGO) များ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (NGO) များ၊ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း (CSO) များ၊ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းများ၊ အခြားဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း (DPS) တို့၏ ဆွေးနွေးအကြံပြုချက်များအား ရယူခွင့်အပြင် ၂၀၁၄ မှ ၂၀၁၉ ခုနှစ်အထိ ပြုလုပ်ကျင်းပခဲ့သော ပြည်ထောင်စုအဆင့် သက်ဆိုင်သူပေါင်းစုံပါဝင်သော သုံးသပ်ဆွေးနွေးပွဲများတွင် ဆွေးနွေးချက်များမှ အတွေ့အကြုံများ၊ အခက်အခဲများနှင့် သင်ခန်းစာများကို ရယူပြင်ဆင်ခဲ့ပြီး ကမ္ဘာ့ဘဏ်သို့ ပေးပို့ အတည်ပြုချက်ရယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ တစ်စုံတစ်ရာ ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ခြင်းများရှိပါက ကျေးလက်/ဦးစီးမှ စာဖြင့် တရားဝင်အကြောင်းကြား၍ ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်သည်။

၆။ ဤလက်စွဲစာအုပ်သည် စီမံကိန်းမြို့နယ်များအတွက် စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် တစ်သမတ်တည်း ပုံစံများအား လမ်းညွှန်ပေးထားပါသည်။ စီမံကိန်းလက်စွဲကို အခြေခံ၍ အသေးစိတ် လေ့လာနိုင်သည်။ သို့သော် လက်စွဲစာအုပ်အနေဖြင့် ကိစ္စတိုင်း၊ အခြေအနေတိုင်းကို ဖြေရှင်းမပေးနိုင်သည့်အတွက် စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သူများအနေဖြင့် မိမိတို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များမှရရှိသော အတွေ့အကြုံများကို အသုံးပြု၍ ဤလက်စွဲစာအုပ်ကို လိုအပ်သလိုပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ကာ အသုံးပြုရပါမည်။ ကျေးလက်/ဦးစီးသည် စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်သည့် မြို့နယ်များ မတူညီသည့်အတွက် မိမိတို့ဒေသ အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီစေရန် လက်စွဲအား ပြုပြင်ရန်လိုအပ်လာပါက ကမ္ဘာ့ဘဏ်သို့ တင်ပြအကြောင်းကြားပြီးမှ အတည်ပြုချက် ရယူပြင်ဆင်ရမည်။

၇။ လုံခြုံမှုနည်းသော မြို့နယ်များတွင် စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်သည့် ဝန်ထမ်းများ၏ လုံခြုံရေးအတွက် ဒေသတွင်းရှိ သက်ဆိုင်သူများ၏ အကြံပြုမှုတို့ကို ထပ်မံ ရယူဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သည်။ ကျေးလက်/ဦးစီးနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်တို့အနေဖြင့် ထိုမြို့နယ်တို့တွင် စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ မစတင်မီ လုံခြုံရေး ဆန်းစစ်မှုကို ဆောင်ရွက်ရမည်။ လုံခြုံရေးမရှိပါက ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရေး အစီအစဉ်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး အများပြည်သူသို့ စီမံကိန်း Website မှ မထုတ်ပြန်မီ ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ အထူးကန့်ကွက်ရန် မရှိကြောင်း စာကို ရယူပြီး ဆောင်ရွက်ရမည်။ ထိုသို့ ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မှုတွင် အခြားအဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်မှ စောင့်ကြည့် ကြီးကြပ်ပေးခြင်း၊ မြို့နယ်အဆင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် စီမံကိန်းဝန်ထမ်းများ၏ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ အထူးဆောင်ရွက်မှုတို့ ပါဝင်သည်။

၈။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်သော မြို့နယ်များတွင် အရေးပေါ် တုံ့ပြန်ချက်များအတွက် နိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ အရေးပေါ် တုံ့ပြန်မှုစီမံချက်များနှင့်အညီ စီမံကိန်းမှ အကောင်အထည်ဖော် ပံ့ပိုးပေးသွားမည်ဖြစ်သည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် အရေးပေါ် တုံ့ပြန်ချက်များကို ၎င်းသဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုအခြေအနေ တစ်ခုချင်းစီအပေါ် အခြေခံ၍ ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ ကန့်ကွက်ရန်မရှိကြောင်း စာကို ရယူပြီး ကိစ္စတစ်ခုချင်းအလိုက် သဘောတူညီသွားမည်ဖြစ်သည်။

**၂။ စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေးလက်စွဲ ဖွဲ့စည်းမှု**

၉။ ဤစီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေး လက်စွဲတွင် အခန်း (၆) ခန်းနှင့် နောက်ဆက်တွဲ (၂) ခု ပါဝင်သည်။

အပိုင်း (၁) တွင် ကျေးရွာအဆင့် စီမံကိန်းစက်ဝန်း၊ စီမံကိန်း၏ အဓိက အခြေခံအကြောင်းအရာများ ပါဝင်သည့် အစီအစဉ်နှင့် ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များ ပါဝင်သည်။

အပိုင်း (၂) တွင် ကျေးရွာအဆင့် စီမံကိန်းစက်ဝန်းအကြောင်းကို အသေးစိတ် ရှင်းလင်း ဖော်ပြထားသည်။ စီမံကိန်းစက်ဝန်းတွင် (၁) ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း (၂) စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း (၃) စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း (၄) စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲအတွက် အကြံပေးမှုရယူခြင်းနှင့် ပြင်ဆင်ခြင်း (၅) စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် (၆) စီမံကိန်းအောင်မြင်ပြီးဆုံးခြင်း ဟူသော အဆင့် (၆) ဆင့် ပါဝင်သည်။ အခြား လုပ်ဆောင်မှုများမှာ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိခြင်း၊ လုပ်ငန်း လည်ပတ်ခြင်းနှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ သတင်းအချက်အလက်နှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် တုံ့ပြန်မှု စသည်တို့ ပါဝင်သည်။

အပိုင်း (၃) တွင် စီမံကိန်းအား အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်စဉ်ကာလအတွင်း အသုံးပြုရမည့် ပုံစံများအား ဖော်ပြထားသည်။

အပိုင်း (၄) တွင် စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရာ၌ ရာထူးအဆင့်အလိုက် ပါဝင်သူများ၏ လုပ်ငန်းတာဝန် သတ်မှတ်ချက်များကို ဖော်ပြထားသည်။

အပိုင်း (၅) တွင် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများမှ ဖြစ်ပေါ်ရရှိလာနိုင်သော ဆိုးကျိုးများအား လျော့ချနိုင်ရေးအတွက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ လိုက်နာရန် ကျင့်ဝတ်များအား ဖော်ပြထားသည်။

အပိုင်း (၆) တွင် ကျေးလက်အဆင့် ငွေကြေးစီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းစဉ်များ ပါဝင်သည်။

- နောက်ဆက်တွဲများ - ၁။ ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုလက်စွဲ (FMAM) နှင့်
- ၂။ စီမံကိန်းစီမံခန့်ခွဲမှု သတင်းအချက်အလက်ဖွဲ့စည်းပုံ (PMIS)
- ၃။ လည်ပတ်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာလမ်းညွှန်ချက် (O&M Procedure)
- ၄။ စီမံကိန်းပိတ်သိမ်းခြင်းလမ်းညွှန် (Phasing Out Guideline)

## ၃။ စီမံကိန်းအကျဉ်းချုပ်

### ၃-၁။ ပါဝင်သော အစိတ်အပိုင်းများ

၁၀။ ဤစီမံကိန်းတွင် အစိတ်အပိုင်း (၅) ပိုင်း ပါဝင်သည်။ အစိတ်အပိုင်းတိုင်းတွင် ကျား-မ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် အမျိုးသမီးထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို မြှင့်တင်ပေးမည့် လုပ်ငန်းများကို ဖော်ပြထားသည်။

- (က) အပိုင်း - ၁။ လူထုသို့ တိုက်ရိုက်ထောက်ပံ့ပေးခြင်း။ ကျေးလက်လူထုမှ ဦးစားပေး အစီအစဉ်အလိုက် ရွေးချယ်ထားသော ရပ်ရွာအဆင့် အခြေခံအဆောက်အအုံများအတွက် (၆၃) မြို့နယ်အတွင်းရှိ ကျေးရွာအုပ်စုတိုင်းအား အနည်းဆုံး (၄) နှစ်ဆက်တိုက် ထောက်ပံ့ပေးသွားမည် ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းရှိ ကျေးရွာအားလုံးတွင် ရွာလူထု၏ ဆုံးဖြတ် သတ်မှတ်ထားသော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများကိုသာ ထောက်ပံ့ပေးသွားမည် ဖြစ်သည်။
- (ခ) အပိုင်း - ၂။ ကူညီထောက်ပံ့မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း။ လူထုစည်းရုံးရေးမှူးများနှင့် ငှားရမ်းခန့်ထားခြင်း အပါအဝင် ပြည်ထောင်စုအဆင့်နှင့် မြို့နယ်အဆင့်များတွင် အဖွဲ့အစည်းနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိစေရန် အကြံပေး/ပုဂ္ဂိုလ်များ ငှားရမ်းခြင်းနှင့် စွမ်းဆောင်ရည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။ ဤအစိတ်အပိုင်းသည် စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်မှုများ ပံ့ပိုးပေးနိုင်ပါသည်။
- (ဂ) အပိုင်း - ၃။ အသိပညာနှင့် လေ့လာသင်ယူခြင်း။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းနှင့် ပြည်ပတွင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများသို့ ဒေသဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အစိုးရဝန်ထမ်းများအား သွားရောက်လေ့လာစေမည် ဖြစ်သည်။ အခြားသောလုပ်ငန်းစဉ်များအဖြစ် လူထုစစ်ဆေးပွဲ၊ စီမံကိန်းနှင့် သက်ဆိုင်သော အဖွဲ့အစည်းပေါင်းစုံပါဝင်သော ဆွေးနွေးသုံးသပ်ခြင်း အစည်းအဝေးများ ကျင်းပပြုလုပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်ရေးနှင့် အကဲဖြတ်ရေးဆောင်ရွက်မှုများနှင့် ပေါင်းစပ် လေ့လာခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။
- (ဃ) အပိုင်း - ၄။ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် အထောက်အကူပြုခြင်း။ ပြည်ထောင်စုအဆင့်နှင့် မြို့နယ်အဆင့်များတွင် စီမံခန့်ခွဲမှု အထောက်အကူပြုရေးနှင့် လွတ်လပ်သော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းကို ငွေကြေးဆိုင်ရာ စာရင်းဇယားများနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ စစ်ဆေးအကဲဖြတ်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ ပံ့ပိုးပေးရန် ဖြစ်သည်။



(င) အပိုင်း - ၅။ အရေးပေါ်အခြေအနေများတွင် တုံ့ပြန်ခြင်း။ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သောဘေးအန္တရာယ်များ၊ အရေးပေါ်အခြေအနေများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရန်နှင့် ကြို တွေ့လာပါက အလျင်အမြန် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန်နှင့် လိုအပ်ပါက အခြားကဏ္ဍများမှ ငွေ ကြေးများအား လွှဲပြောင်း သုံးစွဲခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

**၃-၂။ ငွေကြေးစီးဆင်းပုံ**

၁၁။ ကျေးရွာအုပ်စုသို့ တိုက်ရိုက်ထောက်ပံ့ငွေသည် ပြည်ထောင်စုအဆင့် ကျေးလက်/ဦးစီး ဘဏ်ငွေစာရင်းမှ ကျေးရွာအုပ်စုဘဏ်ငွေစာရင်းသို့ တိုက်ရိုက်စီးဆင်းသွားမည်ဖြစ်သည်။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့်၊ မြို့နယ် အဆင့် စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေး ပံ့ပိုးမှုရန်ပုံငွေသည် သုံးလပတ် ရ/သုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းအပေါ် မူတည် ၍ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး၊ မြို့နယ်ကျေးလက်/ဦးစီး ငွေစာရင်းသို့ လွှဲပြောင်းပေးမည် ဖြစ်သည်။ လူထုပဟိုပြု စီမံကိန်းအတွက် အလှူရှင်များ၏ ထောက်ပံ့လှူဒါန်းငွေများအား ကျေးလက်/ဦးစီးက သဘောတူစာချုပ်အတိုင်း ငွေစာရင်းများ ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။

**၃-၃။ စီမံကိန်းမြို့နယ်များ**

၁၂။ စီမံကိန်းကို နိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ မြို့နယ် (၆၃) မြို့နယ်တွင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။ စီမံကိန်းမြို့နယ်များ ရွေးချယ်သတ်မှတ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်အား ဤလက်စွဲ၏ နောက်ပိုင်းတွင် ရှင်းလင်း ဖော်ပြထားပါ သည်။ (ပုံ - ၁-၁ တွင် ကြည့်ရှုရန်)

**၃-၄။ အဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းမှု**

၁၃။ ကျေးရွာနှင့် ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့်။ ကျေးရွာအုပ်စု စီမံကိန်းအထောက်အကူပြု ကော်မတီသည် ကျေးရွာ အုပ်စု ထောက်ပံ့ငွေများအတွက် အဓိက ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ကျေးရွာစီမံကိန်း အထောက်အကူပြု ကော်မတီ များသည် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် တာဝန်ရှိသည်။ လူထုစည်းရုံး ရေးမှူးများ၊ လက်ထောက်နည်းပညာမှူးများနှင့် ကျေးရွာစေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့များက ကျေးရွာအုပ်စု စီမံကိန်း အထောက်အကူပြုကော်မတီ၊ ကျေးရွာစီမံကိန်း အထောက်အကူပြုကော်မတီများအား လုပ်ငန်းကိစ္စတိုင်း သို့မဟုတ် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲ အကောင်အထည်ဖော်ရေး လုပ်ငန်းတိုင်းတွင် ကူညီပေးသွားမည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာ အုပ်စုအဆင့် အကြံပြုချက် ဖြေရှင်းရေးကော်မတီကို အဆိုပါ ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းရှိ ကျေးရွာတိုင်းမှ အမျိုးသား တစ်ဦး၊ အမျိုးသမီးတစ်ဦးတို့ ပါဝင်စေလျက် ဖွဲ့စည်းထားသည်။

၁၄။ မြို့နယ်အဆင့်။ ထိုအဆင့်တွင် အဓိကတာဝန်ရှိသူမှာ ကျေးလက်/ဦးစီးမြို့နယ်ရုံး ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာများ အား နည်းပညာအကူအညီ ပံ့ပိုးပေးရမည်။ စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးကော်မတီမှ တစ်ဆင့် အခြားဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။ မြို့နယ်နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့က

ကျေးလက်/ဦးစီးရုံးမှာ ဝန်ထမ်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ပေးရန်နှင့် စီမံကိန်း ပုံမှန် လည်ပတ်စေရန် စီမံကိန်း၏ပထမနှစ်တွင် မြို့နယ်တစ်ခုချင်းစီ၏ ကျေးလက်/ဦးစီးရုံးကို အကူအညီပေးသွားမည် ဖြစ်သည်။

၁၅။ **ခရိုင်အဆင့်**။ ခရိုင်အဆင့် ကျေးလက်/ဦးစီးရုံးများသည် အခြားသော ခရိုင်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာ ရုံးများ/အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပညာရှင်များ လာရောက်သည့် ခရီးစဉ်များတွင် လိုအပ်သလို ပေါင်းစပ် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ စောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်ခြင်းနှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့်တို့သို့ ဆက်လက် တင်ပြပေးခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လိုအပ်၍ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အဆင့်မှ တာဝန်ပေးအပ်လာပါက မြို့နယ်များအတွက် နည်းပညာနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှု အကူအညီပေးရမည်။

၁၆။ **တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့်**။ လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်း၏ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးရုံးများသည် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်သင့်ပြီး အခြေခံအဆောက်အအုံဆိုင်ရာ စောင့်ကြည့်ကြီးကြပ် အကဲဖြတ်ခြင်းများနှင့် အခြားသောကိစ္စရပ်များတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များကို ပံ့ပိုးပေးလျက် ရှိသည်။ အဆိုပါရုံးများ စုပေါင်းပြီး ပြည်ထောင်စုအဆင့် စီမံကိန်းရုံးသို့ အစီရင်ခံစာ ပေးပို့ရမည်ဖြစ်သည်။ စီမံကိန်းမြို့နယ်များတွင် အကောင်အထည်ဖော်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများအား စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးပေးရန်နှင့် မြို့နယ်စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေးရုံးက ဖြေရှင်းမပေးနိုင်သော အခက်အခဲ/ပြဿနာများအား တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရများနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများမှ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၁၇။ **ပြည်ထောင်စုအဆင့်**။ ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်မှု စီမံခန့်ခွဲရေးအတွက် ကျေးလက်/ဦးစီးက စီမံကိန်းရုံးခွဲတစ်ရုံး ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ ထိုရုံး၏ တာဝန်ဝတ္တရားများမှာ (၁) စီမံကိန်း မဟာဗျူဟာများ ချမှတ်ရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးရန်၊ (၂) စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရေး လက်စွဲအုပ်ပါပြဋ္ဌာန်းချက်၊ ညွှန်ကြားချက်အားလုံးကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ (၃) နည်းပညာအကူအညီနှင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးကူညီမှုတို့အတွက် အကြံပေးအဖွဲ့များ ငှားရမ်းခန့်ထားခြင်း၊ (၄) လူထုဆက်ဆံရေးနှင့် သတင်းထုတ်ပြန်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ (၅) သင်တန်းများ ပို့ချခြင်းနှင့် စီမံကိန်းအား အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ကြသူအားလုံး၏ စွမ်းရည် တိုးတက်မြှင့်မားလာရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ (၆) စောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းများအတွက် အစီရင်ခံစာများ ပြုစု/စုစည်း တင်ပြခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။ အဆိုပါလုပ်ငန်းတာဝန်များအား ပြီးပြည့်စုံစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သောပညာရှင်များ ငှားရမ်း/ခန့်ထား ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သည်။

၁၈။ **ဝန်ကြီးဌာနပေါင်းစုံနည်းပညာဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းကော်မတီ**။ စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေးလုပ်ငန်းများ တိုးတက်မှုကို ပုံမှန်သုံးသပ်ရန်နှင့် မြို့နယ်အဆင့်နှင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့်တို့တွင် နည်းပညာပြဿနာ/အခက်အခဲများအား ဖြေရှင်းပေးရန်အတွက် အစိုးရဌာနများမှ စီမံကိန်းရုံးအား ကူညီပံ့ပိုးရေးအတွက် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းပေးရန် ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများမှ ကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်သော နည်းပညာဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းထားပြီး ဖြစ်သည်။

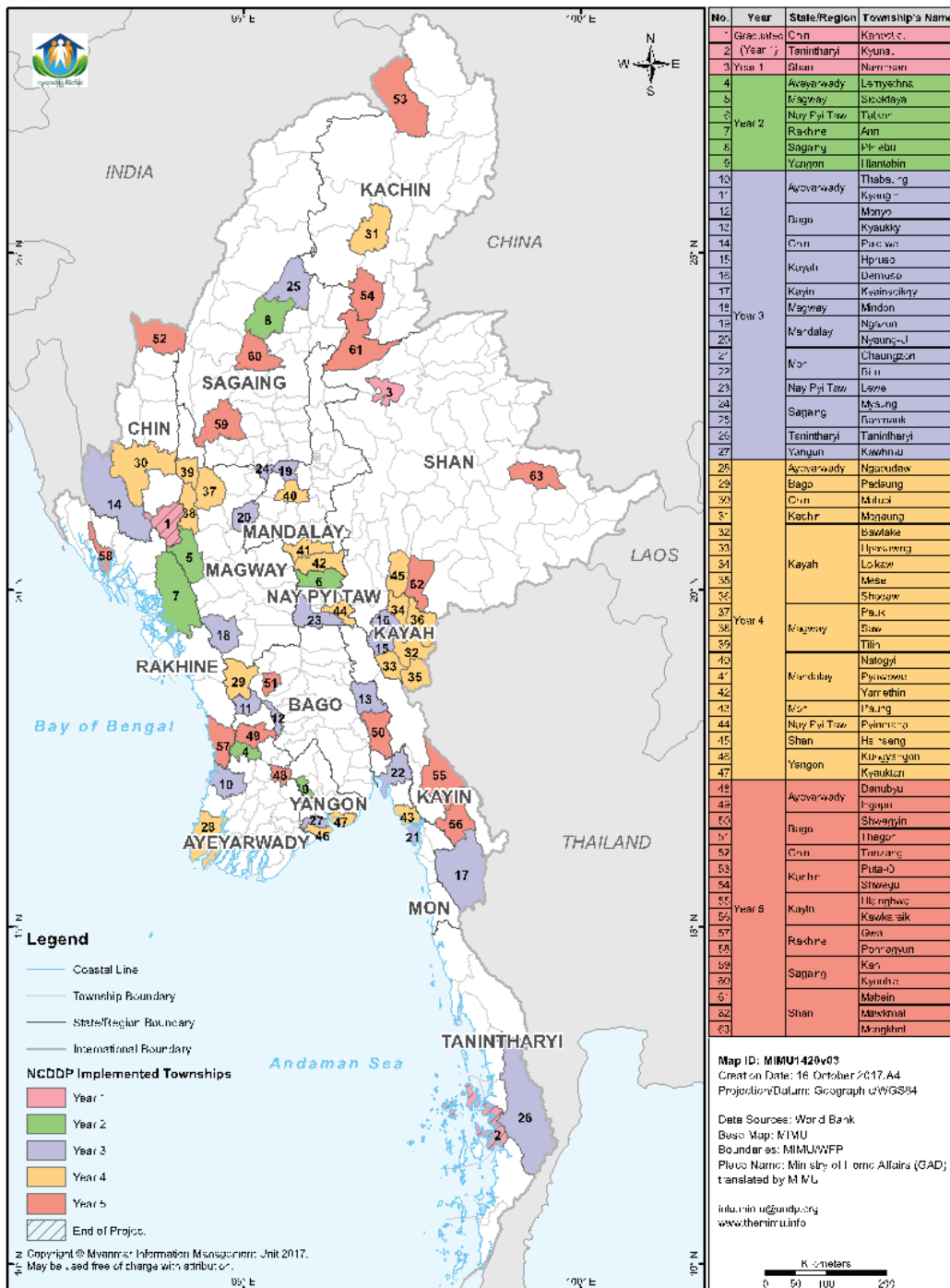
စီမံကိန်းလက်စွဲအကျဉ်း

ပုံ-၁ : စီမံကိန်းဒေသ မြေပုံ



Myanmar Information Management Unit

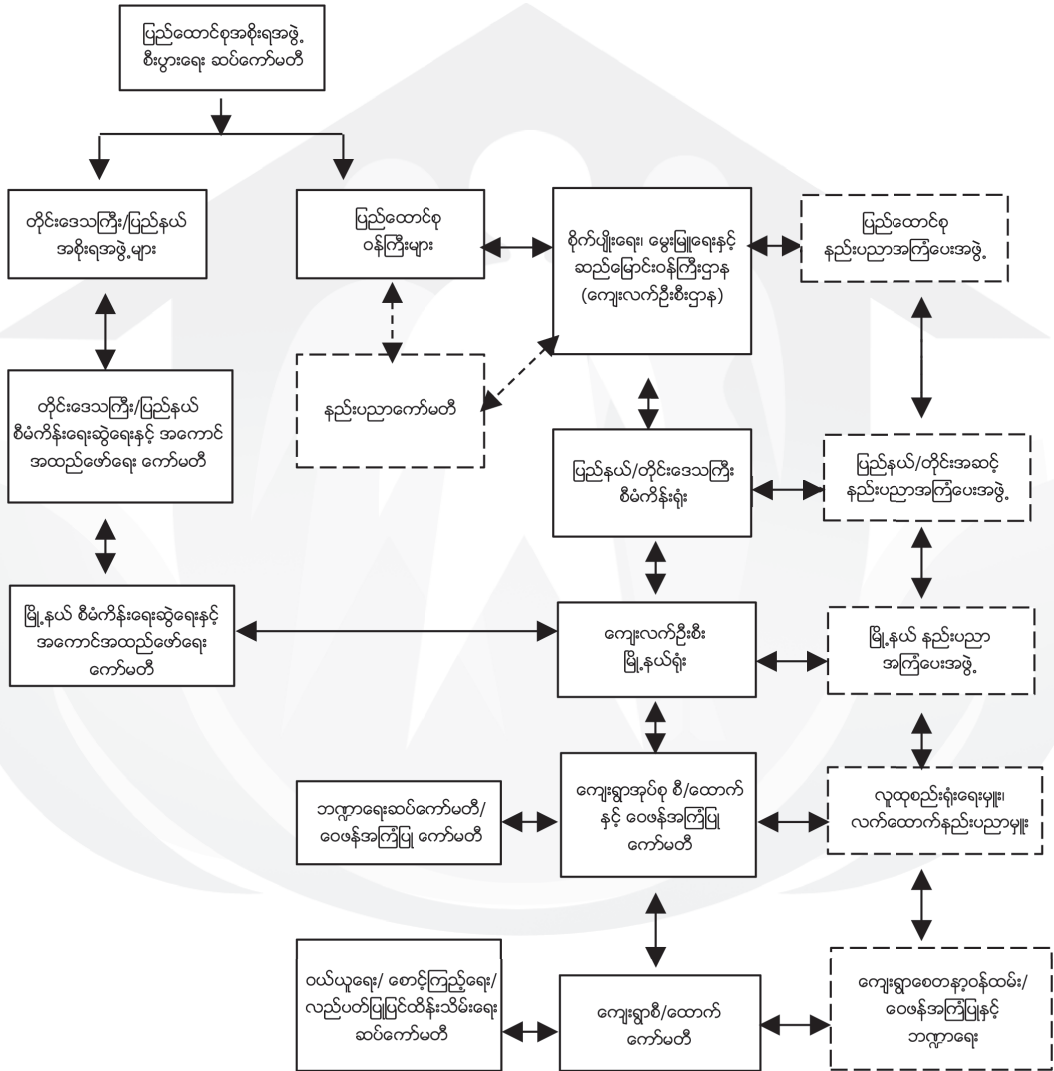
Myanmar National Community Driven Development Project



Disclaimer: The names shown and the boundaries used on this map do not imply official endorsement or acceptance by the United Nations.



စီမံကိန်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်



### ၄။ မြို့နယ်ရွေးချယ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်

၁၉။ စီမံကိန်းကို မြန်မာနိုင်ငံအဝှမ်းရှိ မြို့နယ် (၆၃) မြို့နယ်အပြင် (၁၃) မြို့နယ် ထပ်မံတိုးချဲ့ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။ စီမံကိန်းအား စီမံကိန်းပထမနှစ်ရာသီစက်ဝန်းတွင် (၃) မြို့နယ်မှ စတင်၍ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဒုတိယနှစ်တွင် (၆) မြို့နယ်၊ တတိယနှစ်တွင် (၁၈) မြို့နယ်၊ စတုတ္ထနှစ်တွင် (၂၀) မြို့နယ်နှင့် ပဉ္စမနှစ်တွင် (၁၆) မြို့နယ် တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ကချင်ပြည်နယ်	မိုးကောင်း၊ ပူတာအို၊ ရွှေကူ
ကယားပြည်နယ်	ဖရူဆို၊ ဒီမောဆို၊ လွိုင်ကော်၊ ရှားတော၊ ဖားဆောင်း၊ ဘောလခဲ၊ မယ်စွဲ
ကရင်ပြည်နယ်	ကြာအင်းဆိပ်ကြီး၊ ကော့ကရိတ်၊ လှိုင်းဘွဲ့
ချင်းပြည်နယ်	ကန်ပက်လက်၊ ပလက်ဝ၊ မတူပီ၊ တွန်းဇံ
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	ပင်လည်ဘူး၊ မြောင်း၊ ဗန်းမောက်၊ ကျွန်းလှ၊ ကနီ
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	ကျွန်းစု၊ တနင်္သာရီ
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	မိုးညို၊ ကျောက်ကြီး၊ ပန်းတောင်း၊ ရွှေကျင်၊ သဲကုန်း
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	စေတုတ္တရာ၊ မင်းတုန်း၊ ဆော၊ ထီးလင်း၊ ပေါက်
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	ငါးစွန်း၊ ညောင်ဦး၊ ပျော်ဘွယ်၊ နွားထိုးကြီး၊ ရမည်းသင်း
မွန်ပြည်နယ်	ချောင်းဆုံ၊ ဘီးလင်း၊ ပေါင်
ရခိုင်ပြည်နယ်	အမ်း၊ ပုဏ္ဏားကျွန်း၊ ဝ
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	ထန်းတပင်၊ ကျောက်တန်း၊ ကော့မှူး၊ ကွမ်းခြံကုန်း
ရှမ်းပြည်နယ်	နမ့်ဆန်၊ ဆီဆိုင်၊ မိုင်းခတ်၊ မောက်မယ်၊ မဘိမ်း
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	လေးမျက်နှာ၊ ငပုတော၊ သာပေါင်း၊ ကြံခင်း၊ အင်္ဂပူ၊ နေဖြူ
နေပြည်တော်	တပ်ကုန်း၊ လယ်ဝေး၊ ပျဉ်းမနား

၂၀။ စီမံကိန်းစတင်အကောင်အထည်ဖော်ချိန်က အချက်အလက်ပြည့်စုံစွာ မရရှိခဲ့သဖြင့် ရရှိနိုင်သော အချက်အလက်များအပေါ် အခြေခံလျက် အကြံဉာဏ်ရယူခြင်းနည်းစဉ်ကို အသုံးပြုရွေးချယ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ အချက်အလက်ပြည့်စုံသော MDI ညွှန်ကိန်းကို အသုံးပြု ရွေးချယ်နိုင်နေပြီဖြစ်သော်လည်း အပြည့်အဝ ခိုင်မာမှုရရှိစေရန် အကြံဉာဏ်ရယူခြင်းနည်းစဉ်ကို တွဲဘက်အသုံးပြုရမည်ဖြစ်ပါသည်။

၂၁။ ပထမနှစ် စီမံကိန်းစက်ဝန်းတွင် စတင်ခဲ့သော မြို့နယ် (၃) မြို့နယ်၊ ဒုတိယနှစ်စီမံကိန်းစက်ဝန်းတွင် စတင်ခဲ့သော မြို့နယ် (၆) မြို့နယ်တို့တွင် စီမံကိန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးပြီဖြစ်သောကြောင့် ဆဋ္ဌမနှစ်စက်ဝန်းတွင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော မြို့နယ်ပေါင်း (၅၄) မြို့နယ်ရှိပါသည်။

**စီမံကိန်းမြို့နယ်များ ရွေးချယ်မှုအတွက် သတ်မှတ်ချက်စံနှုန်းများ**

၂၂။ စီမံကိန်းမြို့နယ်များအား ရွေးချယ်ရာတွင် ဆင်းရဲမှု/နိမ့်ကျမှုသည် အဓိကအခြေခံဖြစ်သည်။ အခြားသော စံနှုန်းသတ်မှတ်ချက်များမှာ (၁) အလားတူလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်/ ထူထောင်ရန်အတွက် ထောက်ပံ့ငွေ မရှိခြင်း၊ (၂) မြို့နယ်အာဏာပိုင်များအနေဖြင့် စီမံကိန်းကို ဆောင်ရွက်ရန် လိုလားခြင်းနှင့် စီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းရှိခြင်း၊ (၃) စီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ကြီးကြပ်နိုင်ရန် မြို့နယ်အခြေအနေတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုအထိုက်အလျောက်ရှိခြင်း၊ (၄) မြို့နယ်အနေဖြင့်စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုအတွက် သွားလာဆောင်ရွက်ရေးတို့တွင် ပံ့ပိုးပေးနိုင်မှုတို့ဖြစ်ကြသည်။

၂၃။ ကျေးလက်/ဦးစီးသည် စီမံချက်မြို့နယ်များရွေးချယ်မှုအား အထက်ဖော်ပြပါ သတ်မှတ်ချက် စံနှုန်းများနှင့်အညီ ပွင့်လင်းမြင်သာသော၊ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု စသည့် စံနှုန်းများကိုအသုံးပြုသည်။ စီမံကိန်းမြို့နယ် ရွေးချယ်ရေးတွင် အောက်တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း အဆင့် (၃) ဆင့်ရှိသည်။

**အဆင့် ၁။** ကျေးလက်/ဦးစီးပြည်ထောင်စုရုံးသည် အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အား ဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာနမှ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ထုတ်ပြန်ထားသော “ရှုထောင့်နယ်ပယ်စုံ ချို့တဲ့မှု အညွှန်းကိန်း” Multi-dimensional disadvantage (MDI) အနှစ်ချုပ် တင်ပြချက်မှ အောက်ဖော်ပြပါ အချက်အလက်များကို မြို့နယ် ရွေးချယ်နိုင်ရေးအတွက် အကိုးအကားပြုနိုင်ရန် ပြုစုပေးထားမည်ဖြစ်ပြီး ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်မည့်သူအားလုံးအား ထိုသတင်းအချက်အလက်များအားလုံးကို ကြိုတင် သိရှိစေသည်။

(၁) ပညာရေး	- စာတတ်မြောက်မှု	- မူလတန်းအဆင့်ပညာရေး
	- ကျောင်းတက်ရောက်မှု	
(၂) အလုပ်အကိုင်	- အလုပ်လက်မဲ့	- ယာယီကျပန်းအလုပ်အကိုင်
	- ကလေးသူငယ်များအလုပ်လုပ်ကိုင်မှု	
(၃) ကျန်းမာရေးအ	- မသန်စွမ်းမှု	
	- ကလေးနှင့်လူငယ်လူရွယ် သေဆုံးမှု	
(၄) ရေနှင့်မိလ္လာ	- သောက်ရေ	- မိလ္လာ
(၅) အိမ်ယာ	- နေအိမ်အမျိုးအစား	- မီးအလင်းရောင်
(၆) အိမ်အသုံးအဆောင် ပစ္စည်း	- ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာပစ္စည်းများ	- သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဆိုင်ရာယာဉ်များ

**အဆင့် ၂။** ကျေးလက်/ဦးစီးပြည်ထောင်စုရုံးက တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်တစ်ခုချင်းစီတွင် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်က သဘာပတိအဖြစ်ဆောင်ရွက်ပြီး အကြံပေးတိုင်ပင် ညှိနှိုင်း အစည်းအဝေးကို စီစဉ် ကျင်းပသည်။ အစည်းအဝေးတက်ရောက်ကြသူများတွင် ဒေသအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၊ တိုင်းဒေသကြီး/

ပြည်နယ်အတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အဆိုပါဒေသများတွင် လက်ရှိ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်နေသော NGO များနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အရပ် ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ၊ စိတ်ပါဝင်စားသူများနှင့် ပြည်သူများပါဝင်ကြသည်။ မြို့နယ်ရွေးချယ်ရာတွင် တက်ရောက်လာကြသူများအနက်မှ နိုင်ငံဝန်ထမ်းတစ်ဝက်နှင့် ဒေသတွင်း CSO, NGO နှင့် စိတ်ပါဝင်စားသူများက တစ်ဝက်ဖြင့် ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သည်။

စီမံကိန်းမြို့နယ်ရွေးချယ်မှု သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အကိုက်ညီဆုံး မြို့နယ် (၃) မြို့နယ်မှ (၅) မြို့နယ်အား တက်ရောက်ကြသူများ၏ အကဲဖြတ်မှုများနှင့်အတူ ရွေးချယ်အဆိုပြုရန်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ရွေးချယ် အဆိုပြုထားသော မြို့နယ်စာရင်းကို ရွေးချယ်မှုနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိ/မရှိ အတည်ပြုရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ဝန်ကြီးချုပ်ထံသို့ တင်ပြသည်။

**အဆင့် ၃။** ဝန်ကြီးချုပ်သည် အဆိုပြုထားသည့် မြို့နယ်စာရင်းကို (NCDDP) စီမံကိန်း ချမှတ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် အတည်ပြုချက်ရယူရန် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးထံသို့ပေးပို့တင်ပြပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ဝန်ကြီးချုပ်များမှ ရွေးချယ်ထားသော မြို့နယ်၏ လုံခြုံရေးနှင့်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေး၊ သင့်တင့်သော လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးရှိမှုနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုလားမှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်အပေါ် အစိုးရအဖွဲ့၏ သုံးသပ် ထောက်ခံချက် စသည့် သဘောထားမှတ်ချက်များဖြင့် တင်ပြလာသည့် မြို့နယ်အမည်စာရင်းအား စီမံကိန်းဦးဆောင်ကော်မတီဖြစ်သော ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ စီးပွားရေးရာကော်မတီသို့ တင်ပြအတည်ပြုချက်ရယူပြီး ကမ္ဘာ့ဘဏ်သို့ ဆက်လက်ပေးပို့ အကြောင်းကြားသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

၂၄။ ထပ်မံတိုးချဲ့မည့် စီမံကိန်းမြို့နယ်များကို အထက်ပါသတ်မှတ်ချက် စံနှုန်းများနှင့်အညီ ရွေးချယ်မည်ဖြစ်ပြီး တည်နေရာဒေသ တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မှုအား ထည့်သွင်း စဉ်းစားမည်ဖြစ်သည်။

၂၅။ စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်နေစဉ် အခြားထောက်ပံ့မှုရင်းမြစ်များ ထပ်မံရရှိပါက ယင်းသတ်မှတ်ချက်များအတိုင်း ဆက်လက်ရွေးချယ်ကာ လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သည်။

**၅။ လူထုသို့ တိုက်ရိုက် ထောက်ပံ့ငွေများ**

**၅-၁။ တွက်ချက်ခြင်းနှင့် အသုံးပြုခြင်း**

၂၆။ လူထုသို့ တိုက်ရိုက်ထောက်ပံ့ငွေကို ကျေးရွာအုပ်စု တစ်စုအတွင်းရှိ လူဦးရေအပေါ် အခြေခံပြီး ချထားပေးသည်။

**ထောက်ပံ့ငွေ ခွဲဝေပေးမှု နည်းလမ်း**

ကျေးရွာအုပ်စုလူဦးရေ ၁ မှ ၁၅၀၀ ထိ ကျေးရွာအရေအတွက် ၁ ရွာမှ ၅ ရွာထိ ထောက်ပံ့ငွေ ၂၄ သန်း၊  
 ကျေးရွာအုပ်စုလူဦးရေ ၁ မှ ၁၅၀၀ ထိ ကျေးရွာအရေအတွက် ၆ ရွာမှ ၁၀ ရွာထိ ထောက်ပံ့ငွေ ၃၅ သန်း၊  
 ကျေးရွာအုပ်စုလူဦးရေ ၁၅၀၁ မှ ၃၀၀၀ ထိ ကျေးရွာအရေအတွက် ၁ ရွာမှ ၅ ရွာထိ ထောက်ပံ့ငွေ ၃၅ သန်း၊  
 ကျေးရွာအုပ်စုလူဦးရေ ၁၅၀၁ မှ ၃၀၀၀ ထိ ကျေးရွာအရေအတွက် ၆ ရွာမှ ၁၀ ရွာထိ ထောက်ပံ့ငွေ ၄၀ သန်း၊  
 ကျေးရွာအုပ်စုလူဦးရေ ၁၅၀၁ မှ ၃၀၀၀ ထိ ကျေးရွာအရေအတွက် ၁၁ ရွာအထက်ဆိုလျှင် ထောက်ပံ့ငွေ ၅၅ သန်း၊  
 ကျေးရွာအုပ်စုလူဦးရေ ၃၀၀၁ မှ ၅၀၀၀ ထိ ကျေးရွာအရေအတွက် ၁ ရွာမှ ၁၀ ရွာထိ ထောက်ပံ့ငွေ ၅၅ သန်း၊  
 ကျေးရွာအုပ်စုလူဦးရေ ၃၀၀၁ မှ ၅၀၀၀ ထိ ကျေးရွာအရေအတွက် ၁၁ ရွာအထက်ဆိုလျှင် ထောက်ပံ့ငွေ ၇၅ သန်း၊  
 ကျေးရွာအုပ်စုလူဦးရေ ၅၀၀၁ မှ ၉၀၀၀ ထိ ကျေးရွာအရေအတွက် ၁ ရွာမှ ၂၀ ရွာထိ ထောက်ပံ့ငွေ ၈၀ သန်း၊  
 ကျေးရွာအုပ်စုလူဦးရေ ၅၀၀၁ မှ ၉၀၀၀ ထိ ကျေးရွာအရေအတွက် ၂၀ ရွာအထက်ဆိုလျှင် ထောက်ပံ့ငွေ ၉၀ သန်း၊  
 ကျေးရွာအုပ်စုလူဦးရေ ၉၀၀၁ မှ ၁၃၀၀၀ ထိ ကျေးရွာအရေအတွက် ၁ ရွာမှ ၂၀ ရွာထိ ထောက်ပံ့ငွေ ၁၃၀ သန်း၊  
 ကျေးရွာအုပ်စုလူဦးရေ ၉၀၀၁ မှ ၁၃၀၀၀ ထိ ကျေးရွာအရေအတွက် ၂၀ ရွာအထက်ဆိုလျှင် ထောက်ပံ့ငွေ ၁၆၅ သန်း၊  
 ကျေးရွာအုပ်စုလူဦးရေ ၁၃၀၀၀ အထက် ကျေးရွာအရေအတွက် ၁ ရွာမှ ၂၀ ရွာ ထိ ထောက်ပံ့ငွေ ၁၆၅ သန်း၊  
 ကျေးရွာအုပ်စုလူဦးရေ ၁၃၀၀၀ အထက် ကျေးရွာအရေအတွက် ရွာ ၂၀ အထက်ဆိုလျှင် ထောက်ပံ့ငွေ ၂၂၀ သန်း ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာအုပ်စု လူဦးရေ	ကျေးရွာအရေအတွက်	ထောက်ပံ့ငွေ
၁ မှ ၁၅၀၀	၁-၅	၂၄,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
	၆-၁၀	၃၅,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
၁၅၀၁ မှ ၃၀၀၀	၁-၅	၃၅,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
	၆-၁၀	၄၀,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
	> ၁၀	၅၅,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
၃၀၀၁ မှ ၅၀၀၀	၁-၁၀	၅၅,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
	>၁၀	၇၅,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
၅၀၀၁ မှ ၉၀၀၀	၁-၂၀	၈၀,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
	>၂၀	၉၀,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
၉၀၀၁ မှ ၁၃,၀၀၀	၁-၂၀	၁၃၀,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
	>၂၀	၁၆၅,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
> ၁၃,၀၀၀	၁-၂၀	၁၆၅,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
	>၂၀	၂၂၀,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်



**ကျေးရွာအရေအတွက်များသော ကျေးရွာအုပ်စုများ။** ။ စာလုံးအမည်းနှင့်ဖော်ပြထားသော ထောက်ပံ့ငွေသည် အဖွဲ့တစ်ခုချင်းစီအတွက် သတ်မှတ်ထားသော အခြေခံနှုန်းထားများဖြစ်သည်။ ကျေးရွာအရေအတွက်များသော ကျေးရွာအုပ်စုများ၏ ကျေးရွာတစ်ခုစီအတွက် ခဲဝေသတ်မှတ်ပေးသော အနည်းဆုံးထောက်ပံ့ငွေသည် (၂၂) သန်း၊ (၂၂,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်) (စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲအသေးဆုံးပမာဏ) အောက် လျော့နည်းသွားမည်ဖြစ်၍ ထို ကျေးရွာအုပ်စုများသည် အထက်ဖော်ပြပါဇယားအတိုင်း သတ်မှတ်ထားသော ထောက်ပံ့ငွေ ခွဲဝေသတ်မှတ်မှု တွက်ချက်ပုံ ပုံသေနည်းအား ပြန်လည်စိစစ်မှု ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ထောက်ပံ့ငွေအချိုးအစား ပြောင်းလဲ သတ်မှတ် ရလောက်သည်အထိ လူဦးရေပမာဏပြောင်းလဲမှုရှိပါက ထောက်ပံ့ငွေအား တိုးမြှင့်သတ်မှတ်ချထားပေးရန်အတွက် မြို့နယ်ရုံးသို့ လျှောက်ထားတောင်းဆိုနိုင်သည်။

မြို့နယ်များ၏ စီမံကိန်းစက်ဝန်း၌ ကျေးရွာအုပ်စု လူဦးရေသည် မြို့နယ်ကျေးလက်ဦးစီးဌာနရုံးမှတစ်ဆင့် မြို့နယ် ထွေအုပ်ဌာနထံမှ ရရှိထားသော အရေအတွက်အပေါ်မူတည်ပါသည်။ အကယ်၍ စီမံကိန်းပထမစက်ဝန်းအတွင်း ကျေးရွာအုပ်စုတစ်စုမှ လူဦးရေအမှန်သည်မှ ရရှိထားသော ကိန်းဂဏန်းနှင့် ကွဲပြားသည်ဟု သတင်းပေးပို့ထား လျှင် မတူညီသော လူထုသို့ ထောက်ပံ့ငွေအုပ်စုထဲသို့ ရွှေ့ပြောင်းရန် လုံလောက်လျှင် လာမည့်စက်ဝန်းများအတွက် ထောက်ပံ့ငွေ ခွဲဝေပေးခြင်းအား ပြောင်းလဲနိုင်ရန်အလို့ငှာ မြို့နယ်ကျေးလက်ဦးစီးဌာန လူဦးရေခြားနားချက်၏ အထောက်အထားပြခြင်းအား တောင်းဆိုသင့်ပါသည်။ ကျေးရွာအုပ်စုအတွက် လူဦးရေသည် ကျေးရွာအုပ်စုရှိ ကျေးရွာများအားလုံးအတွက် ပုံစံ (စ-၁)တွင် သတင်းပေးပို့ထားသော လူဦးရေစုစုပေါင်း အရေအတွက်နှင့် ကိုက်ညီ ရမည်။ စီမံကိန်း (၄) ခုအတွင်း ထိုကဲ့သို့ တိုးပွားလာသော အပြောင်းအလဲအား တစ်ကြိမ်သာလျှင် လက်ခံပါမည်။

၂၇။ **စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲအတွက် အမြင့်ဆုံးနှင့်အနိမ့်ဆုံး ရန်ပုံငွေ ခွဲဝေချထားမှု ပမာဏ။** စီမံကိန်းက ငွေကြေး ထောက်ပံ့မည့် ကျေးရွာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲတစ်ခုအတွက် မည်သည့်မြို့နယ်တွင်မဆို ပထမဆုံးနှစ်တွင် အနိမ့်ဆုံး သတ်မှတ်ချက်မရှိပါ။ ဒုတိယနှစ်နှင့်နောက်နှစ်များတွင် ကျေးရွာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲတစ်ခုသည် အနည်းဆုံး ၂ သန်း (၂,၀၀၀,၀၀၀) ကျပ် ရှိရမည်။ ကျေးရွာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲတစ်ခုအတွက် အမြင့်ဆုံးပမာဏသည် အခြား ရန်ပုံငွေ ရင်းမြစ်များ ထည့်ဝင်ငွေများ အပါအဝင် ကျပ် သန်း (၁၁၀) ဖြစ်သည်။ ကျပ် ၄၀,၀၀၀,၀၀၀ (ကျပ်သန်း ၄၀) ထက် ကျော်လွန်သော လုပ်ငန်းအားလုံးအတွက် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန ပြည်ထောင်စုရုံး၏ ခွင့်ပြုချက်ရယူ၍ ဆောင်ရွက်ရမည်။ ကျပ် ၆၀,၀၀၀,၀၀၀ (ကျပ် သန်း ၆၀) ထက် ကျော်လွန်သော လုပ်ငန်း အားလုံးအတွက် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရုံး၏ ထောက်ခံချက်နှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ ကန့်ကွက်ရန် မရှိကြောင်းစာ ကြိုတင် ရယူရန် လိုအပ်သည်။

၂၈။ **ရန်ပုံငွေမလုံလောက်ခြင်း။** ရန်ပုံငွေမလုံလောက်ပါက သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုအတွက် နောက်စီမံကိန်း နှစ်တွင် သုံးစွဲရန် သတ်မှတ်ချထားပေးသော ထောက်ပံ့ငွေမှ နုတ်ယူသုံးစွဲနိုင်သည်။ ကုန်ခဲ့သည့်စီမံကိန်းနှစ်အတွက် ရန်ပုံငွေမလုံလောက်ခြင်းအား ပံ့ပိုးပေးခြင်း ခွင့်မပြုပါ။ ရန်ပုံငွေမလုံလောက်ခြင်းအကြောင်းကို ပြည်ထောင်စုအဆင့် ကျေးလက်/ဦးစီးသို့ ချက်ချင်း အကြောင်းကြားရမည်။ သို့မှသာ ထောက်ပံ့ငွေကို ကျေးရွာအုပ်စု ဘဏ်ငွေစာရင်းသို့

စီမံကိန်းအတွက် အချိန်ကိုက် လွှဲပြောင်းပေးပို့ပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ရန်ပုံငွေမလုံလောက်သည့် ဖြစ်ရပ်များ အားလုံးအား ပြည်ထောင်စုအဆင့် ကျေးလက်/ဦးစီး သုံးလပတ် အစည်းအဝေးတွင် တင်ပြအစီရင်ခံရမည်။

- (က) ရန်ပုံငွေ မလုံလောက်မှုသည် ထောက်ပံ့ငွေ၏ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ပြည်ထောင်စုအဆင့် ကျေးလက်/ဦးစီးရုံးတွင် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးရန် အခွင့်အာဏာရှိပါသည်။
- (ခ) ရန်ပုံငွေမလုံလောက်မှုသည် ထောက်ပံ့ငွေ၏ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းထက် ပိုမိုများပြားပါက ပြည်ထောင်စုအဆင့် ကျေးလက်/ဦးစီးရုံးနှင့် ညှိနှိုင်းမှုများပြုလုပ်ပြီး ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ ကန့်ကွက်ရန် မရှိကြောင်း စာ ရယူရန် လိုအပ်သည်။

၂၉။ **ရန်ပုံငွေ မကုန်ခြင်း/ပိုလျှံခြင်း။** ကျေးရွာအုပ်စု စီမံကိန်းအထောက်အကူပြုကော်မတီသည် ယင်း၏ ကျေးရွာအုပ်စု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စီမံကိန်းအတွင်း နှစ်စဉ်ခွင့်ပြု ထောက်ပံ့ငွေအားလုံးကို ပြည့်ဝစွာသုံးစွဲနိုင်ရန် စီမံလျာထားရမည်။ သို့သော် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲ အမှန်တကယ် ကုန်ကျစရိတ်သည် ထောက်ပံ့ငွေ၏ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိရမည် ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးနှစ် မြို့နယ်များတွင် ကျေးရွာအုပ်စု ရန်ပုံငွေအား ရာခိုင်နှုန်းပြည့် ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်း သုံးစွဲမည် ဖြစ်ပြီး ဘဏ်စာရင်းမပိတ်မီ ဘဏ်မှ သတ်မှတ်ထားသော အနည်းဆုံးလက်ကျန်ငွေကို ကျေးရွာအုပ်စုမှ ယာယီ စိုက်ထုတ်ထားရမည်။ ထိုစိုက်ထုတ်ငွေအား ကျေးရွာအုပ်စုလုပ်ငန်းများ စာရင်းစစ်ဆေးမှုခံပြီးချိန်တွင် ပြန်လည် ထုတ်ယူနိုင်သည်။ ကျေးရွာအုပ်စုမှ ငွေစိုက်ထုတ်ရန် အခက်အခဲရှိသော ကျေးရွာအုပ်စုများအတွက် မြို့နယ်စာရင်းမှ စိုက်ထုတ်ပေးသွင်းထားမည်။ အုပ်စုမှ စိုက်ထုတ်ထားသောငွေအား ပြန်လည်ထုတ်ယူရန် ခရီးစရိတ်အား မြို့နယ် စာရင်းမှ ကျခံမည်။ စီမံကိန်းကာလ ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်း ကျေးရွာအုပ်စုစီမံကိန်းအထောက်အကူပြုကော်မတီသည် လက်ကျန်ငွေ (သို့) လက်ကျန်ပစ္စည်းများကို အသုံးပြု၍ အောက်ဖော်ပြပါကိစ္စရပ်များအတွက် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

- (က) ကျေးရွာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများ လည်ပတ်ရန် (လိုအပ်သည့် ပစ္စည်းကိရိယာ၊ စက်သုံးဆီ၊ လက်သုံးကိရိယာ၊ အပိုပစ္စည်း စသည် ဝယ်ယူခြင်း။
- (ခ) လက်ရှိ လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲကို တိုးချဲ့/အဆင့်မြှင့်ရန်
- (ဂ) နောက်စီမံကိန်းနှစ်တွင် အသုံးပြုရန်။

ကျေးရွာအုပ်စု ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (ထောက်ပံ့ငွေ သို့မဟုတ် ကျေးရွာမှ ရရှိသောအလှူငွေ) ရန်ပုံငွေများကို စီမံကိန်းနောက်နှစ်များသို့ သယ်ဆောင် အသုံးပြုနိုင်သည်။ ဤရန်ပုံငွေပမာဏကို စာရင်းနှင့် မှတ်တမ်းပြုစုထားရမည်။ အများပြည်သူသို့ ချပြထားရမည်။

၃၀။ **ပိုလျှံသောပစ္စည်းများ။** ကျေးရွာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲတစ်ခု ပြီးစီးသွားပြီး ပိုလျှံသည့်ပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူရေး ဆပ်ကော်မတီမှ စာရင်းပြုစုထားပြီး အသုံးပြုခြင်း၊ စွန့်ပစ်ခြင်းကို အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

- (က) လည်ပတ်ရေးနှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး ဆပ်ကော်မတီက တာဝန်ယူပြီး လည်ပတ်ရေးနှင့် ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးကိစ္စများအတွက် အသုံးပြုခြင်း။
- (ခ) ဝယ်ယူဖြန့်ဖြူးရေးကော်မတီက ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ရောင်းချခြင်း၊ ရရှိလာသောငွေကို ကျေးရွာ စာရင်းကိုင် အကူအညီဖြင့် မှတ်တမ်းပြုစုထိန်းသိမ်း၍ နောက်စီမံကိန်းနှစ်တွင် အသုံးပြုခြင်း။ ဤသို့



အသုံးပြုရန် ကျေးရွာအုပ်စုစီမံကိန်းအထောက်အကူပြုကော်မတီက ဆုံးဖြတ်ချက်ချရမည်။ ကျေးရွာအုပ်စုရန်ပုံငွေတွင် ပေါင်းထည့်ခြင်းဖြစ်စေ၊ သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအတွက် နောက်နှစ် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲတွင် ထည့်သွင်းလျာထားရန်ဖြစ်စေ ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

- (ဂ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စည်းကမ်းများနှင့်အညီ စွန့်ပစ်ခြင်း၊ လိုအပ်ပါက သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် စီမံခန့်ခွဲမှုစီမံချက် ရေးဆွဲရမည်။

၃၁။ **စီမံခန့်ခွဲရေး အသုံးစရိတ်။** ကျေးရွာအုပ်စုစီ/ထောက်ကော်မတီသည် ကျေးရွာအုပ်စု ထောက်ပံ့ငွေ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် ကျေးရွာအုပ်စုနှစ်စဉ်ထောက်ပံ့ငွေ၏ ၄ ရာခိုင်နှုန်းအထိ သုံးစွဲခွင့်ရှိသည်။

- (က) ဘဏ္ဍာရေးဆပ်ကော်မတီသည် အသေးသုံးနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု အသုံးစရိတ်များအတွက် ရသုံးခန့်မှန်းခြေစာရင်းတစ်ခု ပြုစုရမည်။ ကျေးရွာစီမံကိန်း အထောက်အကူပြု ကော်မတီများ၏ လိုအပ်ချက်များကိုလည်း ဖြည့်ဆည်းပေးရမည်။
- (ခ) ကျေးရွာအုပ်စု စီ/ထောက် ကော်မတီသည် အသေးသုံးနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု အသုံးစရိတ်များအတွက် သီးခြားမှတ်တမ်းများ ပြုစုထိန်းသိမ်းရမည်။
- (ဂ) ထိုအသုံးစရိတ်များကို ကျေးလက်/ဦးစီးနှင့် စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးတို့က ကောက်နုတ် စစ်ဆေးရမည်။
- (ဃ) အသေးသုံးနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုအသုံးစရိတ်များ၏ လစဉ် အကျဉ်းချုပ် ဖော်ပြချက်များကို ဘဏ္ဍာရေး ဆပ်ကော်မတီက ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် ကျေးရွာကြော်ငြာသင်ပုန်းများတွင် ကပ်ထားရမည်။
- (င) ကျေးရွာစီမံကိန်း အထောက်အကူပြု ကော်မတီသည် (အရေးပေါ်) အခြေအနေအပေါ် မူတည်၍ ထောက်ပံ့ငွေ၏ ၆ ရာခိုင်နှုန်းအထိ အသေးသုံး/စီမံခန့်ခွဲမှုအသုံးစရိတ်ကို တိုးမြှင့်သုံးစွဲနိုင်သည်။ ထိုသို့ သုံးစွဲရန် စာရင်းပြုစု၍ ကျေးလက်/ဦးစီးရုံးချုပ်၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက် ရယူမည်။ ၎င်းကို ရုံးချုပ်၏ သုံးလပတ်အစီရင်ခံစာတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြရမည်။ အသုံးမပြုရသေးသော စီမံခန့်ခွဲမှုအသုံးစရိတ်ကို အသုံးမပြုရသေးသော ရန်ပုံငွေတွင် ထည့်ပေါင်းရမည်ဖြစ်သည်။

၃၂။ **အလွဲသုံးစားမှုပြုခြင်း။** လူထုသို့ တိုက်ရိုက်ထောက်ပံ့ငွေများကို အလွဲသုံးစားမှုမပြုကြောင်း တွေ့ရှိပါက အလွဲသုံးစားမှုသောအဖွဲ့က အလွဲသုံးစားမှုငွေ အပြည့်အဝ ပြန်၍ ပေးလျှော်ရမည်ဖြစ်သည့်အပြင် အခြားအရေးယူမှုများလည်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ (ကျင့်ဝတ်များနှင့် အရေးယူမှုများကို ဤအခန်း၏နောက်ပိုင်းတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။) ကျေးလက်/ဦးစီးပြည်ထောင်စုအဆင့်နှင့် မြို့နယ်အဆင့်က ထိုအလွဲသုံးစားမှုကို အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရန် တာဝန်ရှိသည်။

၅-၂။ လူထုသို့ တိုက်ရိုက်ထောက်ပံ့ငွေများ ထုတ်ပေးခြင်း

၃၃။ အောက်ပါ လုပ်ငန်းအဆင့်များကို ဆောင်ရွက်ပြီးပါက ကျေးလက်/ဦးစီး ပြည်ထောင်စုအဆင့်သည် ကျေးရွာ အုပ်စုသို့ စီမံကိန်းအထောက်အကူပြု ထောက်ပံ့ငွေများကို ကျေးရွာအုပ်စု စီ/ထောက်ကော်မတီ ဘဏ်စာရင်းသို့ အပြည့်အဝ လွှဲပြောင်းထုတ်ပေးရမည်။

- (က) ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းရှိ ကျေးရွာစီ/ထောက်ကော်မတီများနှင့် ကျေးရွာအုပ်စု စီ/ထောက်ကော်မတီ များ ဖွဲ့စည်းပြီး ဖြစ်ရမည်ဖြစ်ပြီး လိုအပ်ပါက ဝန်ထမ်းများခန့်ထားပြီးရမည်ဖြစ်သည်။
- (ခ) ကျေးရွာအုပ်စုစီ/ထောက်ကော်မတီတွင် ဘဏ္ဍာရေးဆပ်ကော်မတီဖွဲ့စည်းပြီး သင်တန်းတက်ရောက် ပြီး ဖြစ်ရမည်။
- (ဂ) ကျေးရွာအုပ်စု စီ/ထောက်ကော်မတီက မိမိမြို့နယ်ရှိ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ် သို့မဟုတ် အနီးဆုံး မြို့နယ်ရှိ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်တစ်ခုတွင် ဘဏ်စာရင်း ဖွင့်လှစ်ထားပြီး ဖြစ်ရမည်။ (ပထမအကြိမ် ထုတ်ပေးငွေအတွက်သာ လိုအပ်သည်။)
- (ဃ) ကျေးရွာအုပ်စု စီ/ထောက်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌနှင့် ကျေးလက်/ဦးစီး မြို့နယ်ရုံးတို့သည် လက်ရှိ စီမံကိန်း နှစ် ထောက်ပံ့ငွေအတွက် သဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးထားပြီး ဖြစ်ရမည်။
- (င) ကျေးရွာအုပ်စု စီ/ထောက်ကော်မတီက ငွေတောင်းခံလွှာကို မြို့နယ်ကျေးလက်/ဦးစီး၏ အတည်ပြု ချက် ပုံစံနှင့်တွဲ၍ မြို့နယ်ကျေးလက်/ဦးစီးရုံးမှတစ်ဆင့် ပြည်ထောင်စု ကျေးလက်/ဦးစီး စီမံကိန်းရုံးသို့ တင်ပြရမည်။ အထက်ပါအပိုဒ်များ (က မှ ဃ) အားလုံးပြည့်စုံစွာ ပါရှိရမည်။

၃၄။ ပြည့်စုံမှန်ကန်သောအထောက်အထားများပါရှိသည့် ငွေတောင်းခံလွှာရရှိပြီး နှစ်ပတ်အတွင်း ကျေးလက်/ ဦးစီး ပြည်ထောင်စုအဆင့်မှ ကျေးရွာအုပ်စု ထောက်ပံ့ငွေကို ကျေးရွာအုပ်စု စီ/ထောက်ကော်မတီငွေစာရင်းသို့ လွှဲပြောင်းပေးရမည်။ လွှဲပြောင်းပေးပြီးကြောင်းကို ကျေးလက်/ဦးစီး မြို့နယ်ရုံးနှင့် ကျေးရွာအုပ်စု စီ/ထောက် ကော်မတီထံသို့ နှစ်ရက်အတွင်း အကြောင်းကြားပေးရမည်။ ကျေးရွာအုပ်စုဘဏ်စာရင်း လက်ကျန်ငွေကို မြို့နယ်၊ ကျေးလက်/ ဦးစီး ဘဏ္ဍာရေးအရာရှိနှင့် အကြံပေးတို့က အနီးကပ်ကြီးကြပ်ရမည်။

၃၅။ စီမံကိန်းစက်ဝန်းကျော်လွန်၍ တောင်းခံသော ကျေးရွာအုပ်စုများ၏ တောင်းခံငွေကို လက်ရှိခွဲဝေပေးနေသော စီမံကိန်းနှစ်၏ ထောက်ပံ့ငွေအတိုင်း ခွဲဝေပေးမည်ဖြစ်သည်။

၃၆။ ကျေးရွာအုပ်စုစီမံကိန်းအထောက်အကူပြုကော်မတီသည် မြို့နယ်စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးနှင့် အကောင်အထည် ဖော်ရေး ကော်မတီ၏ အတည်ပြုချက်မရရှိသေးပါက အသေးသုံးငွေကြေးကိုသာ ထုတ်ယူသုံးစွဲရမည်။ စီမံကိန်း လုပ်ငန်းခွဲကို မြို့နယ်စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေးကော်မတီက အတည်မပြုမီ ကြိုတင် ထုတ် ယူပါက စစ်ဆေးမေးမြန်းခံရမည်ဖြစ်သည်။

၃၇။ ဘဏ္ဍာရေးဆပ်ကော်မတီသည် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများအကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် ရန်ပုံငွေ ထုတ်ယူရာတွင် လိုအပ်သလို ထုတ်ယူနိုင်သည်။ အကြိမ်ရေပမာဏ ကန့်သတ်မထားပါ။ ရန်ပုံငွေကိုလည်း တစ်ရစ်၊ နှစ်ရစ်၊ သုံးရစ် သို့မဟုတ် ပို၍ အကြိမ်ရေများစွာ ခွဲ၍ ထုတ်ယူနိုင်သည်။ အရစ်ကျထုတ်ယူရန် အကြိမ်ရေလိုအပ်ချက်၊ ခရီးအကွာအဝေး၊ သယ်ယူစရိတ်တို့အပေါ်တွင် ချင့်ချိန်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ ကျေးရွာအုပ်စု စီ/ထောက်ကော်မတီနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆပ်ကော်မတီသည် ကျေးရွာစီ/ထောက်ကော်မတီများ၏ အကောင်အထည်ဖော်ရေးအစီအစဉ်၊ ဝယ်ယူရေးအစီအစဉ်နှင့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း တိုးတက်မှုတို့အပေါ် မူတည်၍ ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

၃၈။ ရန်ပုံငွေကို လက်ဝယ်ထားရှိရန် လိုအပ်သည့်အချိန်တွင် လုံခြုံရေးအား စဉ်းစားရမည်။ အများက ယုံကြည်စိတ်ချရသူထံ အပ်နှံထားခြင်းဖြင့် အတတ်နိုင်ဆုံး လုံခြုံအောင် သိမ်းဆည်းထားနိုင်ရမည်။ ထိုအများက အကယ်၍ ယုံကြည်စိတ်ချရသူအားလည်း တွေ့ကြုံနိုင်မည့်အန္တရာယ်နှင့် တာဝန်များကိုလည်း ငွေမအပ်မီသဘောပေါက်နားလည်အောင် သေချာရှင်းပြရမည်။ အကယ်၍ စီမံကိန်းအစီအစဉ် ပြောင်းလဲပါက ငွေကို လက်ထဲတွင် တစ်ပတ်ကြာအထိ ကိုင်ဆောင်ထားနိုင်သည်။ ထို့ထက်ကြာမည်ဆိုပါက ကျေးရွာအုပ်စု ဘဏ်စာရင်းတွင် ပြန်လည်အပ်နှံထားရမည်။

၃၉။ သာမန်အားဖြင့် ငွေထုတ်ပြီးပါက ချက်ချင်းသုံးစွဲရမည်။ ဥပမာ။ ။ မြို့မှရွာ/ ရွာမှမြို့ အသွားအပြန် ငွေအား သယ်ဆောင်ခြင်းကို အတတ်နိုင်ဆုံး ရှောင်ကြဉ်ပြီး ငွေကို ထုတ်ယူပြီးပါက ချက်ချင်းပေးချေသင့်သည်။ ကျေးရွာစီ/ထောက်နှင့် ကျေးရွာ စာရင်းကိုင်သည် ကျေးရွာကိုယ်စား ကျေးရွာအုပ်စု စီ/ထောက်ကော်မတီအား ပေးချေရန် တောင်းဆိုခြင်းဖြင့် လက်ဝယ်ထားရှိသည့် ငွေပမာဏအား လျော့ချနိုင်သည်။

**၆။ လူထုစီမံချက်**

**၆-၁။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်**

၄၀။ လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများတွင် ကဏ္ဍအားလုံး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်အတွက် ရွာလူထု၏ သဘောထားအမြင်နှင့် ဦးစားပေးမှုများကို ကိုယ်စားပြုသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်စာအုပ်ကို ရေးဆွဲရမည်။ (အခန်း-၂၊ အပိုင်း ၂-၁/၂-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုရေးဆွဲသည့်အခါ ပထမနှစ်စက်ဝန်း စတင်သည့်အချိန်တွင် ကဏ္ဍအားလုံး ဆွေးနွေးမှုတွင် မပါဝင်ခဲ့လျှင် နောက်ပိုင်းရာသီစက်ဝန်းများတွင် နှစ်စဉ်ပြန်လည်သုံးသပ်မှုများ ပြုလုပ်ပြီး ထပ်မံ ဖြည့်စွက်ရမည် ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ အဓိကအပိုင်းများဖြစ်သည့် MIS (ပုံစံ ၈ - ၃) ပါဝင်ပြီး စာအုပ်ပုံစံကိုလည်း ကျေးရွာတွင် ထိန်းသိမ်းထားရှိရမည်။

### ၇။ ရပ်ရွာကော်မတီများ

#### ၇-၁။ ကျေးရွာအုပ်စု စီမံကိန်း အထောက်အကူပြုကော်မတီနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆပ်ကော်မတီ

၄၁။ ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့်တွင် အဓိက ကော်မတီနှစ်ရပ် ရှိသည်။ ကျေးရွာအုပ်စု စီမံကိန်းအထောက်အကူပြု ကော်မတီသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများကို စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ရန်ပုံငွေခွဲဝေချထားခြင်းအတွက် အဆုံးအဖြတ် ပေးခြင်းကို ဆောင်ရွက်သည်။ ဘဏ္ဍာရေးဆပ်ကော်မတီသည် ကျေးရွာအုပ်စုဘဏ်စာရင်းမှ ထောက်ပံ့ငွေ ထုတ် ယူခြင်းအပါအဝင် ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုကိစ္စရပ်များအတွက် တာဝန်ယူရသည်။ ဤကော်မတီနှစ်ရပ်ကို အောက် တွင်ဖော်ပြထားသည်။ စီမံကိန်းစက်ဝန်းအတွင်း ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် အသေးစိတ်လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဤစီမံကိန်း လက်စွဲ၏ အခန်း (၂) တွင် ဖော်ပြထားသည်။

၄၂။ **ကျေးရွာအုပ်စုစီမံကိန်း အထောက်အကူပြုကော်မတီ။** ၎င်းသည် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စု အဆင့်တွင် အရေးကြီးသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်သည်။ ကျေးရွာအုပ်စု စီမံကိန်းအထောက်အကူပြု ကော်မတီ (ကျေးရွာအုပ်စုစီ/ထောက်)သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများနှင့် အဆိုပြုထားသောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများကို ရန်ပုံငွေချထားပေးရန်စစ်ဆေး၍ တိုက်ရိုက်လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေ ခွဲဝေချထားရေးဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်းနှင့် ကျေးရွာအုပ်စုဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကို ရေးဆွဲ၍ မြို့နယ်စီမံကိန်း ရေးဆွဲရေးနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေးကော်မတီ (TPIC) သို့ တင်ပြသည်။ ကျေးရွာအုပ်စု စီ/ထောက် ပထမအကြိမ်အစည်းအဝေးတွင် လူထုစည်းရုံးရေးမှူး၏ အကူအညီဖြင့် ကော်မတီဝင်များအတွင်းမှ ဥက္ကဋ္ဌနှစ်ဦး (ကျား ၁ + မ ၁) ရွေးချယ်ရမည် ဖြစ်သည်။

၄၃။ **ဘဏ္ဍာရေးဆပ်ကော်မတီ။** ဘဏ္ဍာရေးဆပ်ကော်မတီသည် ကျေးရွာအုပ်စုဘဏ်စာရင်းမှ ငွေထုတ်ခြင်း အပါအဝင် ကျေးရွာအုပ်စုဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ စီမံခန့်ခွဲရန် တာဝန်ရှိသည်။ ကျေးရွာအုပ်စု၏ ပထမအကြိမ် အစည်းအဝေးတွင် ကော်မတီဝင်များအတွင်းမှ ၃ ဦးကို အဓိကဘဏ္ဍာရေးဆပ်ကော်မတီဝင်များအဖြစ် ရွေးချယ် ဖွဲ့စည်းပြီး ၎င်းတို့ ၃ ဦးထဲမှ တစ်ဦးကို ငွေစာရင်းကိုင်အဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး တစ်ဦးကို ဘဏ္ဍာရေး ဆပ်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်သည်။ ဤ ၃ ဦးအပြင် ကျေးရွာတစ်ရွာချင်းစီမှ ရွေးကောက် တင်မြှောက်ထားသော ငွေစာရင်းကိုင်များသည်လည်း ဘဏ္ဍာရေးဆပ်ကော်မတီဝင်များ ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာအုပ်စု စီ/ထောက် ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌသည် ဘဏ္ဍာရေးဆပ်ကော်မတီ မဖြစ်နိုင်ပါ။

၄၄။ **အရည်အချင်းသတ်မှတ်ချက်။** ကျေးရွာစီမံကိန်း အထောက်အကူပြု ကော်မတီခေါင်းဆောင်များသည် ကျေးရွာအုပ်စုစီမံကိန်းအထောက်အကူပြုကော်မတီဝင်များ ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် ကျေးရွာအုပ်စု စီမံကိန်းအထောက်အကူပြုကော်မတီတွင် အကြံပေးတစ်ဦးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပြီး အစည်း အဝေးပွဲများကိုလည်း ပုံမှန်တက်ရောက်ရမည် ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့ဝင်များသည် မှားယွင်းစွာ ပြုကျင့်လျှင်ဖြစ်စေ၊ လက်ခံနိုင်သော လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်ရည်မရှိလျှင်ဖြစ်စေ (ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများက ထောက်ခံသည့်အတိုင်း၊ ကျေးရွာလူထု စစ်ဆေးပွဲရလဒ်တွင် ဖော်ပြသည့် ရလဒ်များအတိုင်း) အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ နုတ်ထွက်ရန် လိုအပ်သည်။



၄၅။ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း။ ကျေးရွာအုပ်စုစီမံကိန်းအထောက်အကူပြုကော်မတီနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆပ်ကော်မတီအစည်းအဝေးများအတွက် အဆိုပါအုပ်စုများမှ ကော်မတီဝင် အနည်းဆုံး သုံးပုံနှစ်ပုံစီ တက်ရောက်ရမည်ဖြစ်ပြီး ထိုကဲ့သို့တက်ရောက်မှသာ အစည်းအဝေး အထမြောက်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာအုပ်စုစီမံကိန်း အထောက်အကူပြုကော်မတီနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆပ်ကော်မတီတို့သည် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို အများသဘောတူညီချက်ဖြင့် ရယူရမည်ဖြစ်သည်။ စီမံခန့်ခွဲမှုအသုံးစရိတ် ၄ ရာခိုင်နှုန်းအား ကျေးရွာအုပ်စု အစည်းအဝေးပြုလုပ်ပြီး အုပ်စုအတွင်းရှိ ကျေးရွာများ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းထားရှိပြီး ခွဲဝေသုံးစွဲနိုင်သည်။

၄၆။ ကျေးရွာအုပ်စု စီမံကိန်း အထောက်အကူပြု ကော်မတီဝင်များသည် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက် လုပ်အားခချီးမြှင့်ငွေ မရနိုင်ပါ။ ကျေးရွာအုပ်စုစီမံကိန်းအထောက်အကူပြု လုပ်ငန်းများအတွက် ခရီးသွားလာစရိတ်၊ စားစရိတ်ကိုသာ (ကျေးရွာအုပ်စုသို့ လွှဲပြောင်းပေးငွေ၏ ၄ ရာခိုင်နှုန်းမှ) ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

**၇-၂။ ကျေးရွာအုပ်စု အကြံပြုချက်ဖြေရှင်းရေးကော်မတီ**

၄၇။ အကြံပြုချက်ဖြေရှင်းရေးကော်မတီ။ ကျေးရွာအုပ်စုအကြံပြုချက်ဖြေရှင်းရေး ကော်မတီသည် ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်း ဝေဖန်အကြံပြုချက်များကို ဖြေရှင်းပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ဤကျေးရွာအုပ်စု အကြံပြုချက်ဖြေရှင်းရေးကော်မတီကို ကျေးရွာတစ်ရွာစီမှ အကြံပြုချက် ဖြေရှင်းရေးကိုယ်စားလှယ်များ (ကျား ၁ + မ ၁) ဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။ ဤကော်မတီသည် ကျေးရွာအုပ်စု စီမံကိန်းအထောက်အကူပြုကော်မတီမှ သီးခြားလွတ်လပ်သောကော်မတီ ဖြစ်သည်။ (ဥပမာ- အကြံပြုချက် ဖြေရှင်းရေးကော်မတီဝင်သည် ကျေးရွာအုပ်စု စီမံကိန်းအထောက်အကူပြုကော်မတီဝင် မဖြစ်နိုင်ပါ။) အကြံပြုချက် ဖြေရှင်းရေးကော်မတီကို စည်းရုံးရေးမှူးများက ကူညီရမည်။

**၇-၃။ ကျေးရွာစီမံကိန်း အထောက်အကူပြုကော်မတီနှင့် ဆပ်ကော်မတီများ**

၄၈။ ကျေးရွာစီမံကိန်း အထောက်အကူပြုကော်မတီ။ အစီအစဉ်အတွက် ကျေးရွာအဆင့် အဓိကကော်မတီသည် ကျေးရွာစီမံကိန်းအထောက်အကူပြုကော်မတီ (ကျေးရွာစီ/ထောက်) ဖြစ်သည်။ ဤကော်မတီက ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းနှင့် ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ရေးဆွဲသည်။ စီမံကိန်းစက်ဝန်းတွင် ကျေးရွာစီ/ထောက် ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် တာဝန်များကို အခန်း (၂) တွင် အသေးစိတ် ဖော်ပြထားသည်။ ကျေးရွာစီ/ထောက်ကော်မတီကို ကျား/မ အချိုးညီစွာ ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ကော်မတီဝင်များအနက်မှ ၂ ဦး (ကျား ၁ + မ ၁) ကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်သည်။ ဤကျေးရွာစီ/ထောက် ဥက္ကဋ္ဌ (၂) ဦးသည် ကျေးရွာအုပ်စု စီ/ထောက် ကော်မတီတွင် ကျေးရွာကို ကိုယ်စားပြုမည် ဖြစ်သည်။

၄၉။ ဆပ်ကော်မတီများ။ ကျေးရွာစီ/ထောက်ကော်မတီသည် ဆပ်ကော်မတီ (၃) ခု ဖွဲ့စည်းရမည်ဖြစ်ပြီး အဆိုပါအဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင် (၂-၃) ဦး ပါဝင်မည် ဖြစ်သည်။ (၁) ဝယ်ယူရေးဆပ်ကော်မတီ (ဝယ်ယူရေးနှင့် ကန်ထရိုက်ချထားခြင်း)၊ (၂) စောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်ရေးနှင့် အကဲဖြတ်ရေးဆပ်ကော်မတီ (စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းကို ကြီးကြပ်ရန်) (၃) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေးနှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးဆပ်ကော်မတီတို့ ဖြစ်သည်။ ဆပ်

ကော်မတီတိုင်းတွင် အနည်းဆုံး အမျိုးသမီးတစ်ဦး (သို့) တစ်ဦးထက်ပို၍ ပါဝင်နိုင်ရမည်ဖြစ်ပြီး ထိုဆပ်ကော်မတီ အသီးသီး၏ ဥက္ကဋ္ဌတစ်ဦးစီကိုလည်း ရွေးချယ်ရမည် ဖြစ်သည်။

၅၀။ **အရည်အချင်းသတ်မှတ်ချက်။** အသက် (၁၈) နှစ် ပြည့်ပြီးသူတိုင်း တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်လိုပါက ကော်မတီဝင်အဖြစ် ပါဝင်ရွေးချယ်ခံနိုင်သည်။ ကျေးရွာစီ/ထောက်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများ (ကျား ၁ + မ ၁) တို့သည် ကျေးရွာဆပ်ကော်မတီဝင် မဖြစ်နိုင်ပါ။ ကျေးရွာစီ/ထောက် ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများ (ကျား ၁ + မ ၁) တို့သည် ကျေးရွာအုပ်စု စီ/ထောက်ကော်မတီဝင် ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့ဝင်များသည် မှားယွင်းစွာ ပြုကျင့်လျှင်ဖြစ်စေ (လိုက်နာရန် စည်းကမ်းချက်များနှင့်ပြစ်ဒဏ်)၊ လက်ခံနိုင်သော လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်ရည်မရှိလျှင်ဖြစ်စေ (ကျေးရွာသူ/ ကျေးရွာ သားများက ထောက်ခံလျှင် စသည်) အားဖြင့် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ နုတ်ထွက်ရန် လိုအပ်သည်။ ကော်မတီဝင်အသစ် ရွေးချယ်ခြင်းနှင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် အရည်အချင်းပြည့်မီသူများအတွက် ပြန်လည် ရွေးချယ်ခြင်းများကို အနည်းဆုံး (၂) နှစ် တစ်ကြိမ် ကျင်းပသင့်သည်။

၅၁။ **ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း။** ကျေးရွာစီမံကိန်းအထောက်အကူပြုကော်မတီနှင့် ဆပ်ကော်မတီများ၏ အစည်း အဝေးများ အထမြောက်ရန်အတွက် ကော်မတီဝင်အနည်းဆုံး သုံးပုံနှစ်ပုံ တက်ရောက်ရန် လိုသည်။ ကျေးရွာ စီ/ထောက်နှင့် ဆပ်ကော်မတီများသည် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို လျှို့ဝှက်မဲပေးစနစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အများသဘောထားဖြင့် ဖြစ်စေ သင့်လျော်သလို အသုံးပြုရွေးချယ်နိုင်သည်။ ဖြစ်နိုင်ပါက ကျေးရွာငယ် (တစ်စု) များမှ ကိုယ်စားလှယ်များကို အစည်းအဝေးအထမြောက်ရန်နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရာတွင် ပါဝင်စေရမည်။

၅၂။ ကျေးရွာစီ/ထောက် ကော်မတီဝင်များ၊ ဆပ်ကော်မတီဝင်များ၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ၊ ကျေးရွာငွေစာရင်းကိုင် များနှင့် အကြံပြုကိုယ်စားလှယ်များသည် ၎င်းတို့လူထု၏ဆန္ဒအလျောက် တာဝန်ထမ်းဆောင် သင့်သည်။ ၎င်းတို့ သည် ကော်မတီလုပ်ငန်းများအတွက် အခကြေးငွေမရရှိပါ။

၅၃။ **ကျေးရွာများအတွင်း စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲကော်မတီ။** အကယ်၍ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲတစ်ခုသည် ကျေးရွာ (၂) ရွာနှင့်အထက် အကျိုးပြုသောအခါ ကျေးရွာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲကော်မတီဝင်များသည် ပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာ ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် အချိုးကျ ပါရှိရမည်ဖြစ်သည်။

**၇-၄။ ငွေစာရင်းကိုင်နှင့် ကျေးရွာစေတနာ့ဝန်ထမ်းများ**

၅၄။ ကျေးရွာစီ/ထောက်ကို အကူအညီပေးရန် ကျေးရွာတစ်ရွာတိုင်းသည် ကျေးရွာငွေစာရင်းကိုင် (ငွေပေးချေ သူ၊ ငွေရှင်းသူ၊ ကျေးရွာအုပ်စု ငွေစာရင်းဆပ်ကော်မတီတွင် ကျေးရွာကိုယ်စားပြုတက်ရောက်သူ) နှင့် ကျေးရွာ စေတနာ့ဝန်ထမ်း (၂) ဦး (ကျား ၁ + မ ၁) ရွေးချယ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာစေတနာ့ဝန်ထမ်းများသည် ကျေးရွာ စီ/ထောက် ကော်မတီဝင် မဖြစ်စေရ။

**၇-၅။ အကြံပြုချက်ဖြေရှင်းရေးအဖွဲ့**

၅၅။ စီမံကိန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကျေးရွာလူထုအတွက် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရန်နှင့် ဆက်သွယ်ပြောကြားနိုင်ရန် အတွက် ကျေးရွာတစ်ရွာတိုင်းသည် အကြံပြုကိုယ်စားလှယ် (၂) ဦး (ကျား ၁ + မ ၁) ရွေးချယ်ရမည်။ အကြံပြုကိုယ်စားလှယ်များသည် ကျေးရွာ စီ/ထောက် ကော်မတီနှင့် ဆက်စပ်မှုမရှိသော သီးခြားလွတ်လပ်သည့် အဖွဲ့ဖြစ်ရမည်။ ဤကော်မတီသည် မျှတမှု ရှိရမည်၊ လေးစားဖွယ်ရှိရမည်၊ လျှို့ဝှက်အပ်သောကိစ္စကို ထိန်းသိမ်း လျှို့ဝှက်ထားနိုင်ရမည်။ အကြံပြုကိုယ်စားလှယ်များသည် ကျေးရွာအုပ်စု အကြံပြုချက် ဖြေရှင်းရေးကော်မတီဝင် များလည်း ဖြစ်သည်။

**၈။ လူမှုဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုကဏ္ဍ**

**၈-၁။ ကျား/မ ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍ**

၅၆။ ကျေးရွာစီမံကိန်းစက်ဝန်းအတွင်း ကျား/မ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် အမျိုးသမီးများ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်မှု မြှင့်မားစေသော လုပ်ငန်းအများအပြား ဤလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်သည်။ လူထုစည်းရုံးရေးမှူးများ၊ လက်ထောက် နည်းပညာမှူးများနှင့် ကျေးရွာစေတနာ့ဝန်ထမ်းများသည် စီမံကိန်းတစ်လျှောက်လုံးတွင် စောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်ရေး၊ အကြံပြုချက် ဖြေရှင်းရေးနှင့် လူထုစစ်ဆေးပွဲအပါအဝင် စီမံကိန်းစက်ဝန်းကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် အမျိုးသမီး များ ပါဝင်ဆောင်ရွက်စေရန် လုပ်ဆောင်ရမည်။

၅၇။ ကျား/မတန်းတူညီမျှမှုတွင် အောက်ပါအကြောင်းအရာများပါဝင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

- (က) အကောင်အထည်ဖော်ရေးတွင်ပါဝင်သောဝန်ထမ်းများသည်လုပ်ငန်းများပြည့်စုံစွာအကောင်အထည်ဖော်နိုင် စေရန် စီမံကိန်းကာလတစ်လျှောက် ကျား/မဆိုင်ရာ သင်တန်းနှင့် မွမ်းမံသင်တန်းများကို တက်ရောက်ကြရ မည်။ သင်တန်းတွင် စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရာ၌ ကျား/မ ညီမျှမှုဆိုင်ရာနှင့် အမျိုးသမီးများ စွမ်း ဆောင်ရည် မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်စေခြင်းဆိုင်ရာ သဘောတရားများကို ဝန်ထမ်း များ နားလည်သဘောပေါက်စေရန်နှင့် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် အထောက်အကူပြုနိုင် သော နည်းလမ်းများ ပါရှိစေရမည်။ ကျေးရွာအစည်းအဝေးများတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ဆွေးနွေးလာနိုင်စေ ရန်နှင့် မိမိ၏သဘောထားသည် အခြားသူများနှင့်မတူ ကွဲပြားနေစေကာမူ ထုတ်ဖော်ပြောကြားလာအောင် မည်သို့ အားပေးလုပ်ဆောင်ရမည်ဆိုသည့်အချက်များကိုလည်း ကျား-မရေးရာ သင်တန်းများတွင် ထည့်သွင်း ဆွေးနွေးရမည်။
- (ခ) တက်ရောက်သူဦးရေ သတ်မှတ်ထားသော ကျေးရွာ ပထမဆုံး အစည်းအဝေးတွင် လူထုစည်းရုံးရေးမှူးက ရာထူးတစ်ခုချင်းစီ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ၊ လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်း၏ လူထု ပူးပေါင်းပါဝင်မှုများအကြောင်း သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေခြင်းများ၊ ကျား/မ မခွဲခြားရေးနှင့် လူတန်းစားပေါင်းစုံပါဝင်ရေးများ စသည်တို့ ကို ပံ့ပိုးပေးသည်။ လူထုစည်းရုံးရေးမှူးသည် ကျေးရွာတစ်ရွာစီရှိ ကျေးရွာစေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့တွင် အနည်း ဆုံး အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် အမျိုးသားတစ်ဦးရွေးချယ်ရာတွင် အကူအညီပေးရမည်။



- (ဂ) လူထုစည်းရုံးရေးမှူးများနှင့် ကျေးရွာစေတနာ့ဝန်ထမ်းများသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အတွက် ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးမှုများကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် အမျိုးသမီးများနှင့် အမျိုးသားများကို သီးခြားအစည်းအဝေးပွဲများ ပြုလုပ်ပေးရမည်။ ထို့နောက် အုပ်စုတစ်စုချင်းစီ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးမှုများကို မှတ်တမ်းတင်ထားပြီး သက်ဆိုင်ရာပုံစံများတွင် ထည့်သွင်းထားရမည်။ သီးခြားအစည်းအဝေးများတွင် ဆင်းရဲသူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သော အမျိုးသား/အမျိုးသမီးများ ပါဝင်စေရမည်။ ဥပမာ- အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများ၊ အသက်အရွယ်အိုမင်းသူများ၊ မသန်စွမ်းသူများ ပါဝင်စေရမည်ဖြစ်သကဲ့သို့ မြေယာမဲ့များနှင့် အပစ်ပယ်ခံအုပ်စုများလည်း ပါဝင်စေရမည်။ အစည်းအဝေးများကျင်းပခဲ့ကြောင်း သေချာစေရန် အစည်းအဝေးမှတ်တမ်း ထားရှိရမည်။
- (ဃ) စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲ အကောင်အထည်ဖော်ရာ ကျေးရွာအနီးမှ လူနေထိုင်သော အိမ်အစုငယ်များကို ကျေးရွာနှင့် ပူးပေါင်းထားရှိပါက လူထုစည်းရုံးရေးမှူးနှင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းများသည် ယင်းအိမ်အစုများတွင်လည်း အလားတူ အစည်းအဝေးများ ကျင်းပရမည်။
- (င) ကျေးရွာ ဒုတိယကြိမ် အစည်းအဝေးတွင် အထမြောက်မှု သတ်မှတ်ချက်ပြည့်မီပါက ကျေးရွာစီမံကိန်းအထောက်အကူပြုကော်မတီ (ကျေးရွာစီ/ထောက်နှင့် ကျေးရွာအုပ်စုစီ/ထောက်) နှင့် ဆပ်ကော်မတီ ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပသည်။ လူ ထုစည်းရုံးရေးမှူးသည် (၁) ကျေးရွာစီ/ထောက်တွင် ကျား/မအချိုးညီစွာ ပါဝင်စေရမည်။ (၂) ဆပ်ကော်မတီတိုင်းတွင် အနည်းဆုံးအမျိုးသမီးတစ်ဦး ပါဝင်နေစေရမည်။ (၃) ကျေးရွာစီ/ထောက်နှင့် ကျေးရွာအုပ်စု စီ/ထောက်တိုင်းတွင် အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် ကော်မတီ၏ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ပါဝင်ရမည်။ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများကို အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများ (သို့) ကျား/မ ပူးပေါင်းလျက် ရွေးချယ်နိုင်သည်။ ကျေးရွာအုပ်စု စီ/ထောက်သည် ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်း နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း အမျိုးသမီးများက ရွေးချယ်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲတစ်ခုကို ရန်ပုံငွေ ခွဲဝေချထားပေးရန် သဘောတူရမည်။
- (စ) ပုံမှန် စီမံကိန်းစီမံခန့်ခွဲမှု အစည်းအဝေးများတွင် ကျား/မ မခွဲခြားရေးနှင့် လူထု ပူးပေါင်းပါဝင်ရေး ကိစ္စရပ်များ၏ တိုးတက်မှုနှင့် စိန်ခေါ်မှုများကို ဆွေးနွေး၍ စီမံကိန်းတိုးတက်မှု အစီရင်ခံစာတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြရမည်။
- (ဆ) စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲ တစ်ခုစီအတွက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုအကာအကွယ် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကျေးရွာစီမံကိန်းအထောက်အကူပြုဆပ်ကော်မတီက ကျေးရွာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲ၏ အမျိုးသမီးများ၊ ကလေးသူငယ်များ၊ မသန်စွမ်းသူများနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများအပေါ် ကောင်းကျိုးသက်ရောက်မှုနှင့် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှု နှစ်မျိုးစလုံးကို အထူးအလေးပေး စိစစ်ရမည်။ လိုအပ်သလို ခံနိုင်ရည်ရှိအောင် ဆောင်ရွက်၍ ဆိုးကျိုးများ ပပျောက်စေရမည်။
- (ဇ) ကျေးရွာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲတစ်ခုသည် ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှု အစီအစဉ် လိုအပ်ပါက အဆိုပါအစီအစဉ်တွင် အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီးများအား တန်းတူညီမျှ အကာအကွယ်ပေးရေး သီးခြားအစီအစဉ်များကို လူထုစည်းရုံးရေးမှူး၊ လက်ထောက်နည်းပညာမှူးတို့က သေချာစွာထည့်သွင်းရမည်။
- (ဈ) ရွာသူ/ရွာသားတိုင်း စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများတွင် ဆန္ဒရှိပါက ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နိုင်သည်။ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများအတွက် အလုပ်ခေါ်ယူရာတွင် အများပြည်သူနှင့်ဆိုင်သောနေရာများတွင် ကြေညာရမည်။ အမျိုးသမီးများ

နှင့် အမျိုးသားများအား တူညီသော အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့် တူညီသောအလုပ်အတွက်လည်း တူညီသော လုပ်အားခရှိစေရမည်။ ကန်ထရိုက်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများတွင်လည်း အလားတူဆောင်ရွက်ရမည်။ ကျေးရွာစောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်ရေး ဆပ်ကော်မတီများသည် လုပ်ခ ပေးထားသည့်တန်ဖိုးကို တန်ဖိုးမှတ်တမ်းတင်၍ စီမံကိန်းခွဲစောင့်ကြည့်လေ့လာရေး အစီရင်ခံစာတွင် ထည့်သွင်း ဖော်ပြရမည်။

(ည) စီမံကိန်းစက်ဝန်း ဒုတိယနှစ်မှစ၍ ကျေးရွာအုပ်စုတစ်ခုတွင် ကော်မတီဝင်များထဲမှ အမျိုးသမီး (သို့မဟုတ်) နှစ်ဦးကို အမျိုးသမီးကွန်ရက်အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းရမည်။ ထိုရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းရာတွင် အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသမီး အရေးကိစ္စများကို မည်မျှစိတ်ပါဝင်စားစွာ ဆောင်ရွက်သည်ဆိုသည့်အချက်အပေါ် မူတည်၍ ကွန်ရက်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် သင့်လျော်/ မသင့်လျော်ကို လူထုစည်းရုံးရေးမှူးများက ကျေးရွာအစည်းအဝေးပြုလုပ်၍ ပြန်လည် စိစစ်ရမည်။ အမျိုးသမီးကွန်ရက်အဖွဲ့ဝင်များ၏ အဖွဲ့ဝင်သက်တမ်းကို ၂ နှစ်သတ်မှတ်သည်။ ကွန်ရက်အဖွဲ့ဝင်အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားအဆင့်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့် ဆွေးနွေးပွဲများကို တက်ရောက်ရန် အခွင့်အရေးရှိသလို အခက်အခဲရှိသော အမျိုးသမီးများကို လူမှုဝန်ထမ်း ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာ ချထားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးနိုင်သည်။ ကွန်ရက်အဖွဲ့ဝင်အမျိုးသမီးများအဖွဲ့နှင့် မိမိတို့၏ လုပ် ဆောင်မှုများမှ အောင်မြင်မှု (သို့မဟုတ်) အခက်အခဲ အခြေအနေများကို အစီရင်ခံစာ (အနည်းဆုံး တစ်နှစ်လျှင် ၂ စောင်) ပြုစုရမည်။ ထိုအစီရင်ခံစာများကိုပေါင်းစု၍ သက်ဆိုင်သူပေါင်းစုံပါဝင်သော သုံးသပ်ပွဲတွင် ပြန်လည်မျှဝေ တင်ပြရမည်။

**၈-၂။ တိုင်းရင်းသားများနှင့် ဘာသာရေးအုပ်စုများ**

၅၈။ ရပ်ရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်စဉ်ကာလတစ်လျှောက် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအားလုံး၊ ဘာသာရေးအုပ်စုများ၊ လူနည်းစု အုပ်စုများ၊ ဆင်းရဲသားများနှင့် အခြားသော ဝိုင်းအပယ်ခံအုပ်စုများ (ဥပမာ- မသန်စွမ်းသူများပါဝင်ခြင်း) အားလုံး အပြည့်အဝ ပါဝင်ခွင့်ရှိသော လုပ်ငန်းစဉ်များ ဤစီမံကိန်းတွင် ပါဝင်ပြီး စီမံကိန်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများကို တန်းတူညီမျှခံစားခွင့် ရှိစေပါသည်။ လုပ်ငန်းအားလုံးကို တိကျစွာ မှတ်တမ်းတင်ထားရပါမည်။

(က) ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းရှိ ကျေးရွာတိုင်း စီမံကိန်းတွင် ပါဝင်နိုင်ပြီး အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနတွင် တရားဝင်မှတ်ပုံတင်ထားသည် ဖြစ်စေ၊ မှတ်ပုံမတင်ထားသည်ဖြစ်စေ စီမံကိန်းတွင် အကျိုးဝင်သည်။

(ခ) ကျေးရွာတွင်နေထိုင်လျက်ရှိသည့်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအားလုံးသည်စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲစောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်ရေး ဆပ်ကော်မတီတွင် ပါဝင်ရမည်။

(ဂ) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများနှင့် သို့မဟုတ် ဘာသာရေးအုပ်စုများသည် ကျေးရွာစောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်ရေး ဆပ်ကော်မတီတွင် မပါဝင်သေးလျှင် လူထုစည်းရုံးရေးမှူး၊ ကျေးရွာစေတနာ့ဝန်ထမ်းများနှင့် ကျေးရွာစီမံကိန်းအထောက်အကူပြု ကော်မတီတို့က ထိုအုပ်စုများနှင့် တွေ့ဆုံကာ မည်သည့်အုပ်စုမှ ကိုယ်စားလှယ်များက စောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည်ကို ဆွေးနွေးကာ သဘောတူညီချက် ရယူရမည်။ ဤအချက်သည် ကျေးရွာနေ တိုင်းရင်းသားများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲကို အထူးစောင့်ကြည့် ကြီးကြပ်ခြင်း ပါဝင်သည်။

- (ဃ) ကျေးရွာတစ်ရွာချင်းစီမှ ကျေးရွာအုပ်စု ကိုယ်စားလှယ်များသည် လူထုစည်းရုံးရေးမှူးများ၊ ကျေးရွာစေတနာ့ဝန်ထမ်းများနှင့်အတူ ကျေးရွာများတွင်အစည်းအဝေးကျင်းပရန် ကြိုတင်အကြောင်းကြားထားခြင်း၊ အကြံပေးအစည်းအဝေးများ ကျင်းပကာ ကျေးရွာအုပ်စုဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်အကြောင်းကို ရှင်းလင်းပြောကြားရမည့်အပြင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများနှင့် သို့မဟုတ် ဘာသာရေးအုပ်စုများအားလုံး ကျေးရွာအုပ်စု ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အား ပံ့ပိုးကူညီမှု ရှိ/မရှိ စိစစ်ရပါမည်။
- (င) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအုပ်စုများ၊ ဘာသာရေးအုပ်စုများက ဦးစားပေး ကျေးရွာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲနှင့် ပတ်သက်၍ စာဖြင့် ရေးသားသော မကျေနပ်မှု/ စိုးရိမ်မှု တစ်စုံတစ်ရာပေါ်ပေါက်ပါက ကျေးရွာအုပ်စုစီမံကိန်းအထောက်အကူပြုကော်မတီသည် ဦးစားပေးမှုများကို ပြန်လည် ဆန်းစစ်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲပြီး ကျေးရွာအုပ်စုဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော လုပ်ငန်းများကို မြို့နယ်စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေးကော်မတီသို့ အတည်ပြုပေးရန် တင်ပြရမည်။
- (စ) လူထုစည်းရုံးရေးမှူးများနှင့် ကျေးရွာစေတနာ့ဝန်ထမ်းများသည် ကျေးရွာအုပ်စု ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးအတွက် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများနှင့် ကြိုတင်၍ သတင်းပေး ဆွေးနွေးရမည်။ ကျေးရွာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများ အတည်မပြုမီ ကြိုတင်သတင်းပေးကာ လူနည်းစုတစ်ခုချင်းစီ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးမှုများကို မှတ်တမ်းတင်ထားရမည်။
- (ဆ) ကျေးရွာအုပ်စုဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကြိုတင်ပြင်ဆင်သည့် ကာလအတွင်း တိုင်ပင် ဆွေးနွေးမှုများကို အခြေခံကာ ကျေးရွာအုပ်စုဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းခွဲများသည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ လိုအပ်ချက်များ၊ ဦးစားပေးမှုများကို အပြည့်အဝ ထင်ဟပ်မှုရှိစေရန် ကျေးရွာအုပ်စု စီမံကိန်းအထောက်အကူပြုကော်မတီက သေချာစွာ ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဇ) ကျေးရွာစီ/ထောက်ကော်မတီအစည်းအဝေးများနှင့် အုပ်စု စီ/ထောက် ကော်မတီအစည်းအဝေးများတွင် အသုံးများသော ဒေသသုံး ဘာသာစကားဖြင့် ကျင်းပရမည်။ ထိုအစည်းအဝေးများတွင် ဆွေးနွေးချက်များကို ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ အားလုံးက အပြည့်အဝနားလည်သဘောပေါက်မှု သေချာစေရန် ထိရောက်မှုရှိသည့် အဖွဲ့လိုက် စည်းရုံးဆွေးနွေးခြင်း နည်းလမ်းများ အသုံးပြု၍ ကျေးရွာအုပ်စုစီမံကိန်းအထောက်အကူပြုကော်မတီ၊ ကျေးရွာစီမံကိန်းအထောက်အကူပြု ကော်မတီဝင်များနှင့် ကျေးရွာ စေတနာ့ဝန်ထမ်းတို့က ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရမည်။ ပံ့ပိုးကူညီမှုစွမ်းရည်နှင့် လူထုစည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှုကဲ့သို့သော သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ချိခြင်းများနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုများအတွက် လိုအပ်သည့်သင်တန်းများကို မြို့နယ်တိုင်းတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ လူမှုစီမံခန့်ခွဲမှုမူဘောင်၏ လိုအပ်ချက်နှင့်အညီ ပံ့ပိုးကူညီပေးမည်ဖြစ်သည်။
- (ဈ) စီမံကိန်းနှင့် ဆက်နွှယ် အသုံးပြုနေသော သတင်းအချက်အလက်များကို အဆိုပါကျေးရွာနှင့် ကျေးရွာအုပ်စုတွင် ဒေသခံဘာသာစကားဖြင့် ရရှိနိုင်အောင် ကြော်ငြာသင်ပုန်းများတွင် ထားရှိပါသည်။ (ဥပမာ - လက်ကမ်းစာစောင်များ၊ ပိုစတာများ)

**၈-၃။ မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာ**

၅၉။ တိုင်းရင်းသားအုပ်စုများ၊ အမျိုးသမီးများနှင့် မသန်စွမ်းသူများသည် အားနည်းချက်ရှိသောအုပ်စုဖြစ်သည်။ လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်း၏ လူမှုရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒနှင့်အညီ (က) မသန်စွမ်းသူများကို ကျေးရွာစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းများနှင့် ကော်မတီလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် အားပေးသင့်ခြင်း၊ (ခ) အခြေခံအဆောက်အအုံ ဒီဇိုင်းများ အတွက် အဓိကလိုအပ်ချက်များကို လက်ထောက်နည်းပညာမှူးများနှင့်အတူ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲ ဒီဇိုင်းရေးဆွဲခြင်းများတွင် ဆွေးနွေးရန် အခွင့်အရေးပေးခြင်း စသည်တို့သည် အရေးကြီးသော အချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအလိုက် အခွင့်အရေးများကိုလည်း ပါဝင်လုပ်ကိုင်ခွင့်ပေးသင့်သည်။

**၉။ စီမံကိန်းအချက်အလက် နည်းပညာ**

၆၀။ စောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်ရေးနှင့်အကဲဖြတ်ရေး၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ တိုးတက်မှုအခြေအနေ ဆန်းစစ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်ဖြစ်သည်။ စောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်ရေးနှင့် အကဲဖြတ်ရေး (M&E) တွင် အောက်ပါအစိတ်အပိုင်း (၄) ပိုင်း ပါဝင်သည်။

- (က) **လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်းများ** - အကောင်အထည်ဖော်ရေးလုပ်ငန်း တိုးတက်မှုနှင့် ဘဏ္ဍာရေးကိစ္စရပ်များကို စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးသည်။
- (ခ) **လေ့လာခြင်း** - စာရွက်စာတမ်းထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ကျေးရွာစီမံကိန်းစက်ဝန်းမှရရှိလာသော သင်ခန်းစာများကို နောက်တစ်ကြိမ် စီမံကိန်းစက်ဝန်းတွင် အသုံးပြုသည်။
- (ဂ) **ရလဒ်များ** - စီမံကိန်းရလဒ်မူဘောင်များအတွင်း အကျိုးသက်ရောက်မှု ရလဒ်များ ဖော်ပြသည်။
- (ဃ) **အကဲဖြတ်ခြင်း** - ကိန်းဂဏန်းပေါ်လေ့လာခြင်း၊ ကျား/မ မခွဲခြားရေး၊ နည်းပညာ၊ ဘဏ္ဍာရေး၊ လူမှုဆိုင်ရာ သုံးသပ်မှုများနှင့် လူထုစစ်ဆေးခြင်းများ၊ အကာအကွယ်များ၊ လုပ်ငန်းကြီးကြပ်မှုခရီးစဉ် တွေ့ရှိချက်များ အပေါ် အရည်အသွေး အကဲဖြတ်ခြင်းများဖြစ်သည်။

၆၁။ စောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်ရေးနှင့် အကဲဖြတ်ရေးတွင် အဓိကမှာ စီမံကိန်းသတင်းအချက်အလက်စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်ဖြစ်သည်။ ၎င်းစနစ်သည် စီမံကိန်းစက်ဝန်း၊ ဘဏ္ဍာရေး၊ ဝယ်ယူရေး၊ လူမှုတာဝန်ယူမှုအချက်အလက်များ စသည့် စီမံကိန်း စီမံခန့်ခွဲမှုတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေရန် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များတွင် အချိန်မီ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်နိုင်ရန်၊ လုပ်ငန်းစဉ်တိုးတက်မှုများကို ထောက်လှမ်းနိုင်ရန်နှင့် စီမံကိန်းရလဒ်အသေးစားတွင် အခြေအနေကို စစ်ဆေးနိုင်ရန် ပြည့်စုံစွာပါရှိသော ကွန်ရက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

၆၂။ PMIS ကို MIS ဟု ကောက်နုတ်ရည်ညွှန်းနိုင်သည်။ MIS တွင် ကျေးရွာတိုင်း၏ ကောက်နုတ်ထားသော အချက်အလက်များ ပါဝင်သည်။ စီမံကိန်းအချက်အလက်များ သိမ်းဆည်းနိုင်သောနေရာတွင် ထိန်းသိမ်းထားရှိပြီး မြို့နယ်အလိုက်နှင့် စီမံကိန်းတစ်ခုလုံး၏ အခြေအနေကို ခြုံငုံသုံးသပ်နိုင်စေသည်။ လူထုစည်းရုံးရေးမှူးနေရာတွင် လူထုစည်းရုံးရေးမှူးနှင့် လက်ထောက်နည်းပညာမှူးတို့က ကျေးရွာဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို Tablets တွင်



ထည့်သွင်းပြီးနောက် မြို့နယ်အထိုင် ကွန်ပျူတာ (PC) သို့ လွှဲပြောင်းသည်။ ထို့နောက် ယင်းအချက်အလက်ကို စီမံကိန်းတစ်ခုလုံး ၏ အချက်အလက် သိမ်းဆည်းထားရှိရာ ဗဟို SQL Database သို့ အပတ်စဉ် အချက်အလက်များ ဖြည့်သွင်းသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် [www.ncddpmis.com](http://www.ncddpmis.com) တွင် အများပြည်သူများ လေ့လာကြည့်ရှုနိုင်သည်။

၆၃။ စီမံကိန်းအချက်အလက် စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်၏ အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို နောက်ဆက်တွဲ (၂) တွင် ဖော်ပြထားပြီး အပိုင်း (၃) တွင် အချက်အလက်ကောက်ယူခြင်းနှင့် အစီရင်ခံခြင်းပုံစံ အပြည့်အစုံကို တင်ပြထား သည်။

၆၄။ စီမံကိန်းအချက်အလက် စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်အား ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုအဆင့် နည်းပညာအကြံ ပေးသည် DRD ကို ပံ့ပိုးကူညီရန် တာဝန်ရှိသည်။

**၁၀။ အစီရင်ခံခြင်း**

၆၅။ လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် လုပ်ငန်းစဉ်များအား အချိန်မီ ထိရောက်စွာ စောင့်ကြည့်ကြီးကြပ် အကဲဖြတ်နိုင်စေရေးအတွက် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်ရုံးနှင့် မြို့နယ်စီမံကိန်းရုံးတို့သည် သုံးလပတ်အစီရင်ခံစာ ပြုစုရမည်ဖြစ်ပါသည်။ မြို့နယ်ရုံးများသည် သုံးလပြည့်ပြီး ရက်သတ္တ (၂) ပတ်အတွင်း တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်ရုံးများသို့လိပ်မူပြီး ပြည်ထောင်စုအဆင့် စီမံကိန်းရုံးချုပ်တို့ မိတ္တူတွဲပြီး တင်ပြရမည် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်စီမံကိန်းရုံးများသည် မြို့နယ်များမှပေးပို့လာသော အစီရင်ခံစာများရရှိပြီး ရက်သတ္တ (၁) ပတ်အတွင်း မိမိတို့ဒေသအတွင်းရှိ စီမံကိန်းမြို့နယ်များနှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ဆောင်ရွက်နေမှုများ အားလုံး ပါဝင်စေရန် ခြုံငုံပြုစုပြီး ပြည်ထောင်စုအဆင့် စီမံကိန်းရုံးသို့ ထပ်ဆင့် တင်ပြရသည်။ ပြည်ထောင်စုအဆင့် စီမံကိန်းရုံးသည် ပုံမှန်အစီရင်ခံစာများ ပြုစု၍ စီမံကိန်းဦးဆောင်ကော်မတီ၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် ပြင်ပအလှူရှင်များထံ တင်ပြသည်။ အစီရင်ခံစာ ပေးပို့တင်ပြမှုကို နောက်ဆက်တွဲ (၂) တွင် အသေးစိတ် ဖော်ပြထားပါသည်။

**၁၁။ အကြံပြုချက်ဖြေရှင်းရေးနှင့် တာဝန်ယူ တာဝန်ခံမှု**

၆၆။ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် တာဝန်ယူ တာဝန်ခံမှုသည် စီမံကိန်း၏ ပင်မအစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည်။ စီမံကိန်းတွင် အကြံပြုချက် ဖြေရှင်းရေးစနစ်ကို တည်ထောင်ထားသည်။ အကြံပြုချက် ဖြေရှင်းရေးစနစ်၏ ရည်မှန်းချက်သည် တာဝန်ယူမှုတိုးတက်စေရန်ဖြစ်ပြီး အဆင့်အသီးသီးရှိ စီမံကိန်းသက်ဆိုင်သူများ အားလုံး၏ အကြံဉာဏ် ပါဝင်ခွင့်ကို ရရှိစေမည်ဖြစ်သည်။ စီမံကိန်းကို သက်ရောက်မှုရှိစေသော ဝန်ထမ်း၏ မမှန်ကန်သော လုပ်ဆောင်မှု၊ ငွေကြေး အလွဲသုံးစားမှု၊ လုပ်ပိုင်ခွင့် အလွဲသုံးစားမှုနှင့် အခြားသောလုပ်ဆောင်မှုများကို ဖော်ထုတ်နိုင်သော ယန္တရား ဖြစ်သည်။ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် တာဝန်ခံမှုကို တိုးတက်လာစေခြင်းဖြင့် အကြံပြုချက် ဖြေရှင်းရေးယန္တရားသည် အကျင့်ပျက်ခြစားမှုကို လျော့ကျစေပြီး စီမံကိန်းစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် ပြန်လည်သတင်းပို့ခြင်းနှင့် လေ့လာရေး ယန္တရား အဖြစ် အသုံးဝင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

၆၇။ လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်းတွင် ပါဝင်သော အကြံပြုချက်ဖြေရှင်းရေး ယန္တရားသည် လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားများ၊ ဘာသာရေးအဖွဲ့များနှင့် ဤလက်စွဲစာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားသည့် အခြားအထူးအုပ်စုများ အပါအဝင် ပါဝင်သူ အားလုံး အသုံးပြုနိုင်သည်။ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတွင် ဝေဖန်အကြံပြုတိုင်ကြားမှုများ လက်ခံရုံသာမက မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ဖြေရှင်းပေးမည်ဆိုသည့် အချက်များကိုပါ တစ်ပါတည်း ထည့်သွင်းဖော်ပြထားသည်။ အကြံပြုချက် ဖြေရှင်းရေးယန္တရားတွင် လူထုအနေဖြင့် ထိုလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိရှိနားလည်စေရန် အချက်အလက်ဖြန့်ဝေသည့် နည်းလမ်းများနှင့် သင်တန်းများကို အသုံးပြုသည်။ ကျေးရွာတိုင်းမှ အများ ယုံကြည် လေးစားသူ ၂ ဦး (ကျား ၁ + မ ၁) ကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပြီး အကြံပြုချက်ဖြေရှင်းရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်း၍ ကျေးရွာအုပ်စု အကြံပြုချက် ဖြေရှင်းရေးကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းထားရှိသည်။ မြို့နယ်၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်နှင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် အကြံပြုချက် ဖြေရှင်းရေးဝန်ထမ်း သီးသန့် ခန့်ထားဆောင်ရွက်သည်။ ဝေဖန်အကြံပြု ဖြေရှင်းခြင်းနည်းလမ်း အသေးစိတ်ကို စီမံကိန်းလက်စွဲစာအုပ် အခန်း (၂) တွင် ဖော်ပြထားရှိသည်။

**၁၁-၁။ လိုက်နာရမည့်ကျင့်ဝတ်များ**

၆၈။ စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေးတွင် ပါဝင်သူအားလုံး (ပြည်ထောင်စုနှင့် မြို့နယ်စီမံကိန်း အစိုးရဝန်ထမ်း များ၊ ပြည်ထောင်စုနှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်နှင့် မြို့နယ်အဆင့် လက်ထောက်နည်းပညာမှူးများ၊ နည်းပညာ ဆိုင်ရာအကြံပေးများ၊ ကျေးရွာအုပ်စု စီမံကိန်းအထောက်အကူပြု ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာစီမံကိန်း အထောက် အကူပြု ကော်မတီဝင်များ၊ လူထုစည်းရုံးရေးမှူးများ၊ ကန်ထရိုက်တာများ၊ ကျေးရွာစေတနာ့ဝန်ထမ်းများ၊ ကျေးရွာ ငွေစာရင်းကိုင်များ) သည် တာဝန်ဝတ္တရားများကို ရိုးသားစွာနှင့် အပြုသဘောဖြင့် ထမ်းဆောင်ရမည်။ အောက်ပါ ကျင့်ဝတ်များကို လက်မှတ် ရေးထိုးလိုက်နာကြရမည်။

- (က) ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ ဥပဒေများကို လိုက်နာရမည်။
- (ခ) စီမံကိန်းတွင် ပါဝင် ပတ်သက်သူများ၏ အခွင့်အရေးများကို လေးစားရမည်။  
(ဝေဖန်အကြံပြုဖြေရှင်းရေးနှင့် တာဝန်ခံမှု)
- (ဂ) စီမံကိန်းတည်ရှိရာဒေသများတွင် နေထိုင်ကြသော အမျိုးသမီးများ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၊ ဆင်းရဲသားများ နှင့် မသန်စွမ်းသူများ၊ ဘာသာရေးအုပ်စုများသည် စီမံကိန်းတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်နိုင်စေရမည်။ စီမံကိန်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိ ခံစားနိုင်ခွင့် ရရှိစေရမည်။
- (ဃ) လုပ်ပိုင်ခွင့် အသုံးပြုခြင်း/ ဆွေမျိုးကောင်းစားရေးဝါဒ၊ အကျိုးစီးပွားဆန့်ကျင်မှု၊ ရန်ပုံငွေကို လွှဲပြောင်းမှုနှင့် အလွဲသုံးမှု၊ လာဘ်ယူမှု၊ လာဘ်ပေးမှုနှင့် ကျေးရွာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲတန်ဖိုးကို လျော့ချမှုစသည်တို့အပါအဝင် အင်တိုက်စားမှုနှင့် လိမ်လည်မှုများကို ရှောင်ကြဉ်ရမည်။
- (င) သံသယရှိသော လိမ်လည်မှုနှင့် လာဘ်စားမှုများကို အစီရင်ခံရမည်။
- (စ) စီမံကိန်းဒေသများရှိ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေများကို လေးစားရမည်။
- (ဆ) အကောင်အထည်ဖော်ရေးလက်စွဲပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို စေ့စပ်ထိရောက်စွာ လိုက်နာရမည်။

(ဇ) လုပ်ငန်းခွင်မှ ပေါ်ပေါက်လာသော မည်သည့်ပြဿနာများကိုမဆို တိုက်ရိုက် ကြီးကြပ်သူသို့ဖြစ်စေ၊ နောက်ထပ် တစ်ဆင့်မြှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသူထံသို့ဖြစ်စေ အစီရင်ခံရမည်။

၆၉။ ဖြည့်စွက်ချက်အနေဖြင့် ကန်ထရိုက်တာများ၏ လုပ်ငန်းစာချုပ်ချုပ်ဆိုမှုအတွက် အထက်ပါကျင့်ဝတ်နှင့် အရေးယူမှုများ အတိအကျကို ဝယ်ယူရေးပုံစံ (၀-၆) တွင် ဖော်ပြထားသည်။ ရွာလူထု အလွယ်တကူ နားလည် သဘောပေါက်စေရန် အထက်ပါကျင့်ဝတ်များ၏ အကျဉ်းချုပ်အဖြစ် ဆောင်ရန် (၅) ခုနှင့် ရှောင်ရန် (၅) ခုရှိသည်။ ကျေးရွာကော်မတီ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ၎င်းကိုအသုံးပြုသည်။ ယင်းကျင့်ဝတ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

ဆောင်ရန်

- (၁) ရိုးသားရမည်။
- (၂) ပွင့်လင်းရမည်။
- (၃) မြန်မာနိုင်ငံ ဥပဒေများကို သိရှိလိုက်နာရမည်။
- (၄) သူတစ်ပါး၏ ရပိုင်ခွင့်များကို သိရှိနားလည်ရမည်။
- (၅) ကျေးရွာကို လေးစားမှုရှိပြီး ယောက်ျား/မိန်းမ၊ ဆင်းရဲချမ်းသာ၊ မသန်စွမ်း၊ လူမျိုးဘာသာ မခွဲခြားဘဲ ဆက်ဆံ ဆောင်ရွက်ရမည်။

ရှောင်ရန်

- (၁) လာဘ်ငွေ၊ လက်ဆောင်ပစ္စည်း၊ ပုဂ္ဂလိကသုံး ပစ္စည်းတို့ လက်မခံရ၊ မယူရ။
- (၂) စာရွက်စာတမ်း အတုအပ မပြုလုပ်ရ။
- (၃) ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေတို့ကို ကန်ထရိုက်မပေးရ/ ပစ္စည်းမဝယ်ရ။
- (၄) စီမံကိန်းကို မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက် အသုံးမပြုရ။
- (၅) အသက် ၁၅ နှစ်အောက်ငယ်သော ကလေးကို စီမံကိန်း ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင်တွင် မခိုင်းစေရ၊ မတရားခိုင်းစေမှု မပြုလုပ်ရ။

**၁၁-၂။ အရေးယူမှုများ**

၇၀။ စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ကျင့်ဝတ်များကို ချိုးဖောက်ကြောင်း တွေ့ရှိပါက ဌာနအဖွဲ့အစည်း၊ စီမံကိန်းစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများအရ အရေးယူခံရမည်။ အရေးယူမှုများကို တစ်ဦးချင်းစီ၊ အဖွဲ့အစည်းများ (ကျေးရွာအုပ်စု စီမံကိန်းအထောက်အကူပြုကော်မတီနှင့် ကျေးရွာစီမံကိန်း အထောက်အကူပြုကော်မတီကဲ့သို့)နှင့်ပုဂ္ဂလိကကန်ထရိုက်များအပေါ် ချမှတ်နိုင်သည်။ အရေးယူမှုအသေးစိတ်ကို စီမံကိန်းလက်စွဲစာအုပ်အခန်း (၂) တွင် ဖော်ပြထားသည်။

၇၁။ စီမံကိန်းရန်ပုံငွေ သို့မဟုတ် လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို မမှန်မကန် အသုံးပြုထားကြောင်း တင်ပြရန် ပျက်ကွက်မှုသည် လိုက်နာရန်စည်းကမ်းကို ဖောက်ဖျက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတစ်ရွာက မမှန်မကန် အသုံးပြုသည့် ကိစ္စရပ်ကို



တင်ပြလာပါက ကျေးရွာအုပ်စုမှ ရရှိမည့်ရန်ပုံငွေကို ရပ်တန့်မည်မဟုတ်ပါ။ လူထုစည်းရုံးရေးမှူးနှင့် လက်ထောက် နည်းပညာမှူးတို့မှ ကျေးရွာလူထုအား သေချာသဘောပေါက်အောင် ရှင်းပြရန် တာဝန်ရှိသည်။ မကျေနပ်ချက် တစ်စုံတစ်ရာပေါ်ပေါက်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာ၏ ထောက်ပံ့ငွေ ဆုံးရှုံးမည်မဟုတ်ပါ။

**၁၂။ အသိပညာနှင့် သင်ယူခြင်း**

**၁၂-၁။ သတင်းပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေး**

၇၂။ ကျေးလက်/ဦးစီးသည် ပြည်ထောင်စုအဆင့် နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့၏ အကူအညီအဖွဲ့၏ အကူအညီဖြင့်

- (က) စီမံကိန်းသက်ဆိုင်သူများထံ အကောင်အထည်ဖော်မှု သတင်းထုတ်ပြန်ရန်၊ စီမံကိန်းမှ ရပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန် များကို အသိပေးနိုင်ရန်အတွက် ဆက်သွယ်ရေး/ပြန်ကြားရေးစီမံချက် ရေးဆွဲခြင်း၊ ဒီဇိုင်းရေးဆွဲခြင်း ဆောင် ရွက်မှုနှင့် စစ်ဆေးခြင်း၊ ဆန်းစစ်ခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရမည်။ စီမံကိန်းအဆင့်တိုင်း ပါဝင်စေရမည်။ (ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာအုပ်စု၊ မြို့နယ်၊ ပြည်ထောင်စု) ကိစ္စရပ်တိုင်း ပါဝင်စေရမည်။ (ပွင့်လင်း မြင်သာမှုနှင့် မကျေနပ်ချက် ဖြေရှင်းမှု၊ လူမှုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အကာအကွယ်၊ ကျား/မ မခွဲခြားရေး စသည်တို့ ဖြစ်သည်)
- (ခ) တိုက်ရိုက် သို့မဟုတ် သွယ်ဝိုက်ပါဝင်သူအားလုံးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးကွန်ရက် ဖန်တီးခြင်းနှင့် ထိုဆက်သွယ် မှုကို ထိန်းသိမ်းထားခြင်း။
- (ဂ) စီမံကိန်းတစ်ခုလုံး ကျယ်ပြန့်စွာ ထိရောက်အောင်မြင်မှု ရရှိစေရန်နှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူအားလုံးနှင့် ပြောဆို ဆက်ဆံခွင့်ရရှိပြီး ရေရှည်ဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်စေရန် အခွင့်အလမ်းများဖန်တီးပေးခြင်း၊ ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- (ဃ) စီမံကိန်းနှင့် ဆက်စပ်သည့်သတင်းများ၊ ဆောင်းပါးများအပေါ် အမြဲမပြတ် လေ့လာခြင်းနှင့် ခွဲခြားဆန်းစစ် ခြင်း။
- (င) စီမံကိန်းအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိစေနိုင်သည့် သတင်းများ၊ ဆောင်းပါးများအပေါ် သင့်လျော်သည့် တုံ့ပြန်မှုများပေးနိုင်ရန် ခွဲခြားရွေးထုတ်ခြင်း။
- (စ) အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ဖော်ပြထားသည့် စာရွက်စာတမ်းများအား မြန်မာဘာသာသို့ (သို့မဟုတ်) အခြားဒေသ သုံး ဘာသာစကားများသို့ ပြန်ဆိုရာတွင် သို့မဟုတ် အပြန်အလှန် ပြောဆိုရေးသားရာတွင် တိကျ မှန်ကန် ကြောင်း သေချာစေခြင်း။
- (ဆ) လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဌာနဆိုင်ရာအသီးသီးမှအရာရှိများ၊ ဝန်ထမ်းများ၊ ဒေသတွင်း သက်ဆိုင်သူ များနှင့် ဆက်ဆံရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်း။

၇၃။ မြို့နယ်အဆင့် ဆက်သွယ်ရေးဆောင်ရွက်မှုကို ပြည်ထောင်စုအဆင့် ကျေးလက်ဦးစီးဌာန၏ ဆက်သွယ်ရေး မဟာဗျူဟာနှင့်အညီဖြစ်ပါက ကျေးလက်/ဦးစီးဌာန၏ သဘောတူညီမှုဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ ယင်းလုပ်ဆောင် ချက်များအတွက် ကုန်ကျစရိတ်ကို မြို့နယ်အဆင့် လုပ်ငန်းရပ်အလိုက် ရန်ပုံငွေတောင်းခံမှုနည်းဖြင့် တောင်းခံနိုင် သည်။

**၁၂-၂။ စီမံကိန်း သက်ဆိုင်သူပေါင်းစုံပါဝင်သော သုံးသပ်ပွဲ**

၇၄။ မြို့နယ်အဆင့် သက်ဆိုင်သူပေါင်းစုံပါဝင်သော သုံးသပ်ဆွေးနွေးပွဲ။ ကျေးရွာအုပ်စုတွင်း စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများအားလုံး ပြီးစီးသောအချိန် (စီမံကိန်းစက်ဝန်းတစ်ခုပြီးဆုံးချိန်) တိုင်းတွင် ကျေးလက်/ဦးစီးမြို့နယ်ရုံးက မြို့နယ်အတွင်း၌ စီမံကိန်းသက်ဆိုင်သူပေါင်းစုံပါဝင်သော သုံးသပ်ပွဲ အစည်းအဝေးတစ်ခု ကျင်းပရမည်။ မြို့နယ်အဆင့် သက်ဆိုင်သူပေါင်းစုံပါဝင်သော သုံးသပ်ဆွေးနွေးပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ စီမံကိန်းနှင့်သက်ဆိုင်သူများကို မြို့နယ်အဆင့်သို့ ဖိတ်ခေါ်ပြီး ပြီးခဲ့သောစီမံကိန်းနှစ်မှ ရရှိသော အတွေ့အကြုံများကို ဖလှယ်ပြီး လာမည့်စီမံကိန်းနှစ်အတွက် တိုးတက်ကောင်းမွန်သော စီမံကိန်းဒီဇိုင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေးနည်းလမ်းများကို ဆွေးနွေးရန် ဖြစ်သည်။ အဆိုပါမြို့နယ်ရှိ အစည်းအဝေးတက်ရောက်သူများတွင် အစိုးရအရာရှိများ၊ ရပ်ရွာအဖွဲ့ဝင်များ၊ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ မြို့နယ်အဆင့် အကြံပေးအဖွဲ့၊ စိတ်ပါဝင်စားသော NGO များ၊ ဒေသတွင်း လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်သည်။

၇၅။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် ကျေးလက်/ဦးစီးမြို့နယ်ရုံးက မြို့နယ်စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်မှု နှစ်ပတ်လည် အစီရင်ခံစာကို တင်ပြရမည်။ အစည်းအဝေးတက်ရောက်သူများက နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာနှင့် လူထုစစ်ဆေးပွဲ ရလဒ်များ (လူထုစစ်ဆေးပွဲကို အခန်း (၂) တွင် ကြည့်ရန်)၊ မြို့နယ်အတွင်း ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာစီမံကိန်း လုပ်ငန်းခွဲများအပေါ် နည်းပညာနှင့် ငွေကြေးစာရင်း စစ်ဆေးချက်ရလဒ်များကို ဆွေးနွေးရမည်။ ဆွေးနွေးချက်များသည် အများပြည်သူသို့ ထုတ်ပြန်နိုင်ပြီး ပွင့်လင်းစွာ ဆွေးနွေးနိုင်ရမည်။

၇၆။ အစည်းအဝေးကျင်းပပြီးနောက် ကျေးလက်/ဦးစီးမြို့နယ်ရုံးသည် အဓိကဆွေးနွေးချက်များ၊ အကြံပြုချက်များနှင့် ထောက်ခံချက်များကို အကျဉ်းချုပ်ကာ အစီရင်ခံစာကို ပြုစုရမည်။ ထိုအစီရင်ခံစာကို ကျေးလက်/ဦးစီးမြို့နယ်ရုံးမှ ကျေးလက်/ဦးစီးပြည်ထောင်စုအဆင့်သို့ တင်ပြရမည်။ ထို့ပြင် ကျေးရွာအုပ်စုစီမံကိန်းအထောက်အကူ ပြုကော်မတီကထိုအစီရင်ခံစာကို ဒေသသုံးဘာသာစကားများဖြင့် ကျေးရွာနှင့် ကျေးရွာအုပ်စုကြော်ငြာသင်ပုန်းများတွင် ကပ်ထားရမည်။

၇၇။ ပြည်ထောင်စုအဆင့် သက်ဆိုင်သူပေါင်းစုံပါဝင်သော သုံးသပ်ဆွေးနွေးပွဲ။ ကျေးလက်/ဦးစီး ပြည်ထောင်စုအဆင့်သည် စီမံကိန်းမြို့နယ်အားလုံးတွင် လုပ်ငန်းသုံးသပ်အစည်းအဝေး ပြီးစီးပါက စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်သူပေါင်းစုံ ပါဝင်သော သုံးသပ်သည့် ပြည်ထောင်စုအဆင့်အစည်းအဝေးကို ကျင်းပရမည်။ မြို့နယ်အဆင့် သက်ဆိုင်သူပေါင်းစုံ ပါဝင်သော သုံးသပ် ဆွေးနွေးပွဲများနည်းတူ ပြည်ထောင်စုအဆင့် သက်ဆိုင်သူပေါင်းစုံ ပါဝင်သော သုံးသပ်ဆွေးနွေးပွဲတွင် စီမံကိန်းမြို့နယ်အားလုံး ပြီးခဲ့သောစီမံကိန်းနှစ်မှ ရရှိသော အတွေ့အကြုံများကို အခြေခံပြီး လာမည့်စီမံကိန်းနှစ်အတွက် တိုးတက်ကောင်းမွန်သော စီမံကိန်းဒီဇိုင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေးနည်းလမ်းများကို ဆွေးနွေးရမည်။ အစည်းအဝေးတက်ရောက်သူများတွင် ပြည်ထောင်စုအဆင့်၊ ပြည်နယ်/တိုင်း ဒေသကြီးအဆင့်နှင့် မြို့နယ်အဆင့်မှ အစိုးရအရာရှိများ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အဆင့်အသီးသီးမှ စီမံကိန်းဝန်ထမ်းများ၊ ရပ်ရွာအဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့်နှင့် မြို့နယ်အဆင့် နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့၊ စိတ်ပါဝင်စားသော NGO များ၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များ ပါဝင်သည်။

၇၈။ ပြည်ထောင်စုအဆင့်သက်ဆိုင်သူပေါင်းစုံပါဝင်သော သုံးသပ် ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးလက်/ဦးစီး(ရုံးချုပ်)မှ စီမံကိန်းနှစ်အတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သော အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေကို နည်းပညာဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာနှင့် လူထုစစ်ဆေးခြင်းရလဒ်များကို တင်ပြရမည်။ အစည်းအဝေးတက်ရောက်သူများသည် စီမံ ကိန်းလုပ်ငန်းတိုးတက်မှုအစီရင်ခံစာနှင့် လာမည့်စီမံကိန်းနှစ်အတွင်း ပိုမိုကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ရန် ဆွေး နွေးရမည်။

၇၉။ ပြည်ထောင်စုအဆင့် သက်ဆိုင်သူ ပေါင်းစုံပါဝင်သော သုံးသပ် ဆွေးနွေးပွဲအပြီးတွင် ကျေးလက်/ဦးစီး ပြည် ထောင်စုအဆင့်သည် အဓိက ဆွေးနွေးချက်များ၊ အကြံပြုချက်များနှင့် မှတ်ချက်များကို အကျဉ်းချုပ်ကာ အစီရင်ခံ စာအကျဉ်း ပြုစုရမည်။ ထိုအစီရင်ခံစာကို ကျေးလက်/ဦးစီးဝက်ဘ်ဆိုက်အပါအဝင် မြို့နယ်ရုံးများနှင့် အခြားလမ်း ကြောင်းများဖြင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖော်ပြဖြန့်ချိရမည်။ ကျေးရွာအုပ်စုစီမံကိန်း အထောက်အကူပြုကော်မတီက ထိုအစီရင်ခံစာကို ဒေသသုံး ဘာသာစကားများဖြင့် ကျေးရွာနှင့် ကျေးရွာအုပ်စုကြော်ငြာသင်ပုန်းများတွင် ကပ်ထား ခြင်း၊ ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် ကျေးရွာအစည်းအဝေးများတွင် တွေ့ရှိချက်များနှင့် အကြံပြုချက်များအပေါ် ဆွေးနွေးခြင်း တို့ဖြင့် အများသိရှိစေရမည်။

၈၀။ ကျေးလက်/ဦးစီးသည် ပြည်ထောင်စုအဆင့် သက်ဆိုင်သူပေါင်းစုံပါဝင်သော သုံးသပ်ဆွေးနွေးပွဲ အစည်း အဝေးမှ ရရှိသည့် အဓိကအကြံပြုချက်များနှင့် သဘောတူညီချက်များအပေါ် အခြေခံ၍ စီမံကိန်းလက်စွဲကို နောက် စီမံကိန်းနှစ် မစတင်မီ ပြင်ဆင်ပြုစုရမည်။

**၁၂-၃။ လေ့လာရေးခရီးများ**

၈၁။ လူထုပဟိုပြုစီမံကိန်း၏ ဆောင်ရွက်ဆဲ လေ့လာသင်ယူခြင်း၏ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် ကျေးလက်/ဦးစီးသည် ပုံမှန်လေ့လာရေးခရီးများကို မြန်မာပြည်တွင်း စီမံကိန်းမြို့နယ်များနှင့် စီမံကိန်းအဖွဲ့ကို သဏ္ဍာန်တူ စီမံကိန်း ဆောင်ရွက်နေသော နိုင်ငံခြားသို့ စေလွှတ်လေ့လာစေမည်ဖြစ်သည်။ ဤလေ့လာရေးခရီးများသည် ကောင်းမွန် သော လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဖြန့်ဝေရန်နှင့် လူထုပဟိုပြုစီမံကိန်းကို ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်၊ စီမံကိန်းအဖွဲ့များ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို မြှင့်တင်ပေးရန် ရည်ရွယ်သည်။

**၁၃။ အသိပေးကြေညာခြင်း**

၈၂။ စီမံကိန်းနှင့်သက်ဆိုင်သော အဓိကစာရွက်စာတမ်းများကို အများပြည်သူ သိရှိနိုင်စေရန် ထုတ်ပြန်ရမည်။ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ၊ နည်းပညာ၊ လူထုစစ်ဆေးပွဲ၊ ဝယ်ယူရေးဆိုင်ရာ စာရွက်စာတမ်းများနှင့် စီမံကိန်းအကောင် အထည်ဖော်ရေးလက်စွဲပါ စာရွက်စာတမ်းများ ပါဝင်သည်။ စီမံကိန်းစာမျက်နှာဖြစ်သော [www.cdd.drdmyanmar.org](http://www.cdd.drdmyanmar.org) သည် စီမံကိန်းနှင့်ပတ်သက်သော စာရွက်စာတမ်းများကို ချပြရှင်းလင်းရန် အဓိကနေရာဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် စီမံကိန်းနှင့်စပ်လျဉ်းသော အထောက်အထားများကို သက်ဆိုင်ရာရပ်ရွာအတွင်း အများသူငါ အလွယ်တကူ သိရှိ

စေရန် တတ်နိုင်သမျှ ထုတ်ပြန်ကြေငြာပေးရမည်။ စီမံကိန်းလက်စွဲတွင် ဖော်ပြပါရှိသော အထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းများကို ချပြရှင်းလင်းပေးရမည်ဖြစ်ပြီး ကြော်ငြာသင်ပုန်းတွင် ကပ်ထားပေးရမည်။

၈၃။ အောက်ပါစာရွက်စာတမ်းများကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးသား၍ ကျေးရွာနှင့် ကျေးရွာအုပ်စု ရုံးခန်းများတွင် ထားရှိပေးရမည်။ စာရွက်စာတမ်းများ၏ ကောက်နုတ်ချက်အကျဉ်းချုပ်ကို မြန်မာဘာသာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒေသ သုံးဘာသာဖြင့် လည်းကောင်း ရေးသား၍ ကျေးရွာနှင့်ကျေးရွာအုပ်စု ကြော်ငြာသင်ပုန်းတွင် ဖော်ပြထားရမည်။ ကျေးလက်/ ဦးစီးမြို့နယ်ရုံးက အထောက်အထားမိတ္တူအားလုံးကို သိမ်းဆည်းထားပြီး လူထုအားလည်း ကြည့်ရှုခွင့် ရနိုင်ရန် စီစဉ်ထားပေးရမည်။

- (က) နှစ်စဉ်မြို့နယ်အတွင်းစီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲတည်နေရာများနှင့်ကျေးရွာအုပ်စုအလိုက် ခွဲဝေချထားပေးသောရန်ပုံငွေ
- (ခ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုမူဘောင်မိတ္တူ
- (ဂ) စီမံကိန်းလက်စွဲစာအုပ်
- (ဃ) စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲဘဏ္ဍာရေးစစ်ဆေးချက်အစီရင်ခံစာ
- (င) နှစ်ပတ်လည် စီမံကိန်းသက်ဆိုင်သူပေါင်းစုံပါဝင်သော သုံးသပ်မှုအစီရင်ခံစာ
- (စ) မြို့နယ်အတွင်း စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲအားလုံး၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှု အစီအမံများနှင့် စေတနာအလျောက် လှူဒါန်းမှုပုံစံများ

၈၄။ ကျေးလက်/ဦးစီးပြည်ထောင်စုအဆင့်သည် အောက်ပါစာရွက်စာတမ်းများကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ပြုစုပြီး ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် ရယူ အသုံးပြုနိုင်အောင် စီမံထားရှိရမည်။ စီမံကိန်းဝက်ဘ်ဆိုက်တွင်လည်း လွှင့်တင် ထားရှိရမည်။

- (က) နှစ်စဉ်စီမံကိန်းတည်နေရာများ (ကျေးရွာအုပ်စုများ) နှင့် ခွဲဝေချထားပေးသော ရန်ပုံငွေ
- (ခ) နှစ်ပတ်လည်ဘဏ္ဍာရေးစာရင်းစစ် အစီရင်ခံစာ
- (ဂ) နှစ်ပတ်လည်လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုအစီရင်ခံစာ
- (ဃ) နှစ်ပတ်လည် လူထုစစ်ဆေးပွဲအစီရင်ခံစာအကျဉ်းချုပ်
- (င) နှစ်ပတ်လည်စီမံကိန်းသက်ဆိုင်သူပေါင်းစုံပါဝင်သော သုံးသပ်မှုအစီရင်ခံစာ
- (စ) စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေးလက်စွဲ
- (ဆ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုမူဘောင်

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကာအကွယ်များ

ကိစ္စ	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကာကွယ်မှု/လျော့ပါးအောင် ဆောင်ရွက်မှု
(၁) ဆောက်လုပ်ချိန်၌ ဆူညံခြင်း	<p>(က) ကျေးရွာလူထုနှင့် ကြိုတင် ညှိနှိုင်း၍ အဆူညံဆုံးလုပ်ငန်းကို လူထုအား အနှောင့်အယှက်ဖြစ်နိုင်ခြေ အနည်းဆုံးအချိန်တွင် လုပ်ကိုင်ရမည်။</p> <p>(ခ) ကာရံထား/ ပိတ်ဆို့ထား/ ခြားထား/ လမ်းလွှဲထားခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အသံတိုးသော ပစ္စည်းများအား အသုံးပြုခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကြီးမြန်သစ်ပင်များ စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း ဆူညံမှုကို ထိန်းချုပ်ရမည်။</p> <p>(ဂ) ရွာတွင်းမှ ဖြတ်သန်း၍ ပစ္စည်းများအား သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းကို အနည်းဆုံး ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။</p> <p>(ဃ) လူနေအိမ်ခြေနှင့် စီမံကိန်းဇုန်ကြားတွင် သစ်ပင်တန်း/ ကွက်လပ်/ စိုက်ခင်း စသည်တို့ ခြားထားခြင်းဖြင့် ဆူညံမှုကို တားဆီးခြင်း။</p>
(၂) မြေဆီလွှာ တိုက်စားခြင်း	<p>(က) ပွင့်လင်း/ ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် ဆောက်လုပ်ခြင်း။</p> <p>(ခ) ကုန်းစောင်းများ/ ဆင်းလျှော့များ အနည်းဆုံးဖြစ်စေခြင်း။</p> <p>(ဂ) မြက်ခင်းစိုက်ပေးခြင်း၊ ဒဏ်ခံနိုင်သောမြေဖို့ပေးပြီး သိပ်သည်းအောင် လုပ်ပေးခြင်း၊</p> <p>(ဃ) ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း ပြီးလျှင်ပြီးချင်း အပေါ်ယံမြေဆီလွှာ ပြန်လည် ဖုံးအုပ်ပေးပြီးလျှင် မြက်/ ကြီးမြန်သစ်ပင်/ ချုံပင်/ သစ်ပင်တို့အား ပြန်လည် စိုက်ပျိုးပေးခြင်း၊</p> <p>(င) တည်ဆောက်ပြီးစီးသောအခါ ရေစီးရေလာကောင်းမွန်စေရန် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ မတ်စောက်လွန်းသောရေဆင်းဖြစ်ပါက ထန်းခေါက်ဖျာ/ ဂုန်နီစသည်တို့ ခင်းပေးနိုင်သည်။</p>
(၃) သန့်ရှင်းသောလေ	<p>(က) လုပ်ငန်းခွင်တွင် ဖုန်မထစေရန် အချိန်မှန် ရေဖျန်းပေးရမည်။</p> <p>(ခ) လုပ်ငန်းခွင်သန့်ရှင်းစေရန် သစ်ရွက်ခြောက်/ အမှိုက်များအား မီးမရှို့ရ။</p> <p>(ဂ) လေတိုက်သောနေ့တွင် လွင့်သွားခြင်း/ အကောင်များကြောင့် လွင့်သွားခြင်း များ မရှိစေရန် သဲ/ကျောက်တို့ဖြင့် ဖုံး/ဖိ ထားရမည်။</p>



ကိစ္စ	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကာကွယ်မှု/လျော့ပါးအောင် ဆောင်ရွက်မှု
(၄) ရေရရှိရေးနှင့် ရေ၏ အရည်အသွေး	<p>(က) လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် သောက်သုံးရေရရှိမှုနှင့် ကျန်းမာ၊ သန့်ရှင်း ရေးတို့အား မထိခိုက်စေရ။</p> <p>(ခ) ရေ၏ အရည်အသွေးညံ့ဖျင်းစေရန် မိလ္လာအညစ်အကြေး၊ အမှိုက်၊ အဆိပ် အတောက်ဖြစ်စေမည့် အရာများ (သို့) အန္တရာယ်ဖြစ်စေမည့် ပစ္စည်းများအား ရေထဲသို့ ပစ်မချရ။</p> <p>(ဂ) သဘာဝရေစီးကြောင်းများကို ပိတ်ဆို့ခြင်း၊ လမ်းလွှဲခြင်း မပြုရ။ မြစ်၊ ချောင်း ကြမ်းပြင် ခြောက်သွေ့စေခြင်း/ အနည်ထိုင် သောင်ထွန်းခြင်းတို့ဖြစ်တတ် သည်။</p> <p>(ဃ) ကွန်ကရစ်လုပ်ငန်းကို ရေထဲတွင် လုပ်ကိုင်ရပါက တတ်နိုင်သမျှ ခွဲခြားထား ရမည်။ ရေစီးဝင်သည့် မြောင်းနှင့်လည်း ခွဲခြားထားရမည်။</p>
(၅) အမှိုက်/အဆိပ် အတောက်နှင့် အန္တရာယ်ဖြစ်စေ သောပစ္စည်းများ	<p>(က) ဆောက်လုပ်ရေး အမှိုက်သရိုက်များကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားသော နေရာတွင်သာ စွန့်ပစ်ရမည်။</p> <p>(ခ) အမှိုက်ပုံ(ဖောင်ဒေးရှင်းအတွက် တူးထားသောမြေ အပါအဝင်) သည် မြစ်/ ချောင်း/ ရေကန် စသည့် ရေထွက်ပင်ရင်းနှင့် အနည်းဆုံးမီတာ (၃၀၀)၊ (ပေအားဖြင့် ၁၀၀၀) ကွာဝေးရမည်။</p> <p>(ဂ) ဆီဖြည့်ခြင်း၊ အဆိပ်အတောက်ဖြစ်စေသောပစ္စည်းများပြောင်းရွှေ့ခြင်းတို့ကို လူနေအိမ်ခြေနှင့် ဝေးရာတွင် ဆောင်ရွက်ရမည်။ ရေမြောင်းမှ မီတာ (၅၀)၊ ပေ (၁၆၅) နှင့် အဓိကကျသော ရေထွက်ပင်ရင်းမှ မီတာ (၁၀၀)၊ ပေ(၃၃၀) ကွာဝေးစေရမည်။</p> <p>(ဃ) စက်သုံးဆီနှင့် အခြားအန္တရာယ်ရှိသော ပစ္စည်းများအား ပြောင်းရွှေ့မည့် အလုပ်သမားများကိုလည်း လက်အိတ်၊ ဖိနပ်၊ ခါးစည်းအဝတ်၊ မျက်မှန်နှင့် အခြား ကာကွယ်ရေးပစ္စည်းများအား အသုံးပြုတတ်အောင် ပညာပေး/ လေ့ ကျင့်ပေးရမည်။</p> <p>(င) အသေးစား ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးပစ္စည်းများဖြစ်သော ဆီပေအဝတ်၊ ဆီစစ်၊ ဆီအဟောင်းများအား စနစ်တကျစွန့်ပစ်ရမည်။ မြေအောက်ရေနှင့် မြေကြီး ကို ညစ်ညမ်းမှု ဖြစ်စေနိုင်သော အသုံးပြုပြီး ဆီအကြွင်းအကျန်များကို မြေထုနှင့် ရေထုပေါ်သို့ တိုက်ရိုက်မစွန့်ပစ်ရ။ အကယ်၍ ကျေးလက်လူထု သည် မလွဲမရှောင်သာ စွန့်ပစ်ရန် လိုအပ်ပါက လုံခြုံ စိတ်ချရသော စွန့်ပစ်မှု စနစ်ကို ကျင့်သုံးရမည်။ (ဥပမာ- သုံးစွဲပြီးဆီများကို လောင်စာအဖြစ် အသုံး ပြုခြင်း၊ ကြမ်းတိုက်ခြင်း၊ ရေနံချေးနှင့် ရောစပ်၍ အသုံးပြုခြင်း)</p>

ကိစ္စ	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကာကွယ်မှု/လျော့ပါးအောင် ဆောင်ရွက်မှု
<p>(၆) ကျန်းမာရေးနှင့် အန္တရာယ်ကင်းရှင်းစေရေး</p>	<p>(က) လူထုထိခိုက်မှုအား ရှောင်ရှားနိုင်စေရေးအတွက် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများကို စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်မှု အစီအစဉ် ရေးဆွဲစဉ်ကတည်းက အောက်ပါအချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်သည်-</p> <p>(၁) လုပ်ငန်းခွင်နေရာ- လူထုထိခိုက်နိုင်ချေရှိသည့် အရာများကို ဖယ်ရှားခြင်း (သို့မဟုတ်) သတိပေး ဆိုင်းဘုတ်ထားရှိခြင်း</p> <p>(၂) လုပ်ငန်းခွင်အတွင်းရှိ ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်သားများ - ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်သားများသည် သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအမျိုးအစားအလိုက် ၎င်းတို့၏ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် ကျန်းမာကြံ့ခိုင်မှု ရှိရန်လိုအပ်ခြင်း</p> <p>(၃) အသုံးပြုသောစက်ယန္တရားများ - စက်ယန္တရားများအားကျွမ်းကျင်စွာ အသုံးပြုနိုင်မှုရှိ/ မရှိ စစ်ဆေးခြင်း၊ အဆိုပါယန္တရားများကို လုံခြုံစိတ်ချစွာ အသုံးပြုမှု နည်းစနစ်ဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှု အသိပညာ လိုအပ်ခြင်း ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးခြင်း။</p> <p>(က) အလုပ်သမားများအား ဦးထုပ်၊ လက်အိတ်၊ ဖုန်ကာကွယ်သည့် မျက်နှာဖုံး၊ ဖိနပ်၊ ခါးစည်းအဝတ်၊ မျက်မှန် စသည့် ကာကွယ်ရေးပစ္စည်းများ ပံ့ပိုးပေးရမည်။</p> <p>(ခ) မြေပြင်မှ ၂မီတာအထက်မြင့်သော ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင်များအတွက် အောက်ဖော်ပြပါ အတိုင်းအတာများကို လိုက်နာပါ။</p> <p>(ဂ) အောက်ခြေမှစ၍ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အတတ်နိုင်ဆုံး လုပ်ဆောင်ရမည်။</p> <p>(ဃ) အမြင့်တွင် လုပ်ကိုင်ရမည့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် မျက်လုံး ဆွေစောင်းသူများ၊ နာတာရှည်ရောဂါသည်များဖြစ်သည့် အရိုးပွရောဂါ ခံစားနေရသူများ၊ ဆီးချိုရောဂါ၊ အဆစ်ရောင်ရောဂါ(သို့) ပါကောဆန်ရောဂါခံစားနေရသူများ၊ အိပ်ဆေး၊ စိတ်ငြိမ်ဆေး၊ သွေးတိုးကျဆေး စသည်တို့ကို သုံးစွဲနေရသော ရောဂါဝေဒနာရှင်များနှင့် လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ချော်လဲထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများအား လုပ်ဆောင်ခွင့် မပြုပါ။</p> <p>(င) အတွေ့အကြုံရှိပြီး လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်သောသူများကို လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုသည်။</p> <p>(စ) အမြင့်တွင် လုပ်ရသော အလုပ်များ (ဥပမာ- အမိုး) များတွင် လုပ်ဆောင်ပါက အန္တရာယ်ကင်းမှု ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးရန်။</p> <p>(ဆ) ပြိုကျပျက်ဆီးနိုင်သော နေရာများတွင် လုပ်ဆောင်ပါက ကြိုတင် သတိပေးမှုများ ပြုလုပ်ရန်။</p> <p>(ဇ) ရေနံဆီ၊ အိမ်သုတ်ဆေးနှင့် ချော်မလဲအောင် ပြုလုပ်ထားသော မြေစာများ စသည်တို့ကို ရှင်းလင်းထားရန်။</p>

ကိစ္စ	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကာကွယ်မှု/လျော့ပါးအောင် ဆောင်ရွက်မှု
	<p>(ဈ) ဖြစ်နိုင်ပါက လုံခြုံရေး အကာကွယ်ပေးသည့် နည်းလမ်းများဖြစ်သည့် လုံခြုံရေးအကာအကွယ်ပစ္စည်းများ၊ ငြမ်းစင်များ၊ ဘားတန်းများကို မြေပြင်မှ ၄ မီတာအကွာတွင် လုပ်ဆောင်သော လုပ်ငန်းများတွင် တပ်ဆင်ပေးရမည်။</p> <p>(ည) လုပ်ငန်းခွင်သန့်ရှင်းရေးအား နေ့တိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။</p> <p>(ဋ) ငရဲမီးနှင့် အဆိပ်အတောက်ပစ္စည်းများကို လုံအောင်ပိတ်ဆို့၍ လုံခြုံသော နေရာတွင် စနစ်တကျ စွန့်ပစ်ရမည်။</p> <p>(ဌ) လူနေအိမ်ခြေနှင့် ဝေးရာတွင် အလုပ်သမားများအတွက် ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်သည့် အိမ်သာကို လုံလောက်စွာ ထားပေးရမည်။</p> <p>(ဍ) ဆောက်လုပ်ရေးဧရိယာနှင့် ပစ္စည်းသိုလှောင်သောနေရာကို ကြိုးတား/ ကြိုးဝိုင်းထားပြီး သတိပေးဆိုင်းဘုတ်များ တပ်ဆင်/ ပြသထားရမည်။ ၎င်းဧရိယာတွင် ကလေးငယ်များ ဆော့ကစားခြင်းကို ခွင့်မပြုရ။</p> <p>(ဎ) မြေယူရန် တူးထားသောတွင်းများကို ရေမဝပ်စေရန် ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ဆောင်ပြီးနောက် မြေပြန်ဖို့ပေးရမည်။</p> <p>(ဏ) ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင်တိုင်းတွင် (ပိုးသတ်ဆေး၊ လိမ်းဆေး၊ ပတ်တီးစသည့် ဆေးဝါးအစုံအလင်ပါသည့်) ဆေးသေတ္တာ ထားရှိရမည်။</p>
(၇) အခြားသော ရှောင်ကြဉ်ရန်များ	<p>(က) လိုအပ်သော နေရာမှအပ သစ်ပင်ခုတ်လှဲခြင်း သို့မဟုတ် သီးနှံခင်းများ ပျက်စီးစေခြင်း မရှိစေရ။</p> <p>(ခ) အမဲလိုက်ခြင်း၊ ငါးဖမ်းခြင်း၊ တောတိရစ္ဆာန်များဖမ်းယူခြင်း၊ အပင်များမှ ခူးယူခြင်း မပြုလုပ်ရ။</p> <p>(ဂ) သုံးစွဲရန် အတည်ပြုထားသော ပစ္စည်းများမှအပ သုံးစွဲခြင်း မပြုရ။ (ခဲပါဝင်သော သုတ်ဆေးများ၊ ကျောက်ဂွမ်း စသည်တို့ အပါအဝင်)</p> <p>(ဃ) ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှု သမိုင်းဝင်နေရာများအား ရှောင်ကြဉ်ရမည်။</p>

**စီမံကိန်းပထမနှစ်၏ အကျိုးဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများ (ဆောင်ရွက်နိုင်သောစာရင်း)**

အကျိုးဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲ အမျိုးအစားများ		အကျိုးဝင်သော အမျိုးအစားများကို ဖွင့်ဆိုချက်များနှင့် ကန့်သတ်ချက်များ
၁	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် တည်ရှိဆဲ အဆောက်အအုံကို အသေးစားတိုးချဲ့ခြင်း
၂	ကျောင်းအဆောက်အအုံများ	ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် တည်ရှိဆဲ အဆောက်အအုံကို အသေးစားတိုးချဲ့ခြင်း
၃	ကျေးလက်လမ်းများ (ကျေးရွာချင်း ဆက်လမ်းများ၊ ကျေးရွာများနှင့် မြို့နယ်ကြားရှိလမ်းများ)	လက်ရှိလမ်းကြောင်းအတိုင်း ပြင်ဆင်ခြင်း၊ တံတားငယ်များနှင့် ရေမြောင်း ခုံးကျော်များကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်း
၄	ကျေးလက်ရေပေးရေး	ရေတွင်းများပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ မိုးရေများ သိုလှောင်ခြင်း၊ အသေးစားတိုးချဲ့ခြင်း၊ ဧရာဝတီမြစ် (သို့) မေခနှင့် မလိခမြစ်လက် တက်များ၏ ရေအရင်းအမြစ်မဟုတ်သော သဘာဝစမ်းချောင်းများ သို့မဟုတ် အခြားရေအရင်းအမြစ်များမှ ပိုက်လိုင်းများ တိုးချဲ့ခြင်း
၅	ကျေးလက်မီးလင်းရေး	ဆိုလာပြားဓာတ်အားဌာန၊ ပီကိုဟိုက်ဒရို (< ၃၀ ကီလိုဝပ်)၊ ဆိုလာဖြင့် လမ်းမီးထွန်းခြင်း၊ ဇီဝဓာတ်ငွေ့ ဓာတ်အားဌာန၊ ဒီဇယ် မီးစက် (< ၂၀ ကီလိုပို့ - အမ်ပီယာ)၊ ဇီဝဓာတ်အား မီးစက် (< ၁၅ ကီလိုပို့ - အမ်ပီယာ)၊ လျှပ်စစ်မီးတိုင်တိုးချဲ့ခြင်း(လမ်းမီးလုပ်ငန်း)
၆	ကျေးရွာအပန်းဖြေနေရာများ	ကလေးသူငယ် စောင့်ရှောက်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး အပါအဝင် တည်ရှိဆဲဌာနများကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် အသေး စား တိုးချဲ့ခြင်း
၇	ကျေးရွာဈေးများ	တည်ရှိဆဲဈေးများကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်းသို့ အသေးစားတိုးချဲ့ ခြင်း
၈	ဆည်မြောင်းငယ်များ	ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်း (< ၂၅ ဟက်တာ/ <အကျိုးပြုဧရိယာ ၆၂-ဧက)
၉	ကျန်းမာသန့်ရှင်းရေး	အများသုံးအိမ်သာများ၊ အသေးစား ရေဆိုးများ သန့်ရှင်းရန်၊ အမှိုက်စွန့်ပစ်ရာနေရာများကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်းသို့ အသေး စား တိုးချဲ့ခြင်းသို့ အသစ်တည်ဆောက်ခြင်း
၁၀	ဆိပ်ခံတံတား	တည်ရှိဆဲ အများသုံးဆိပ်ခံတံတားကို ပြန်လည် ပြင်ဆင်ခြင်း (သို့) အသေးစား တိုးချဲ့ခြင်း

**လူထုပဟိုပြုစီမံကိန်းမှ ထောက်ပံ့ရန် အကျိုးမဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ  
(မဆောင်ရွက်နိုင်သော စာရင်း)**

လူထုပဟိုပြုစီမံကိန်းရန်ပုံငွေမှ အသုံးပြုရန် အကျိုးမဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများ	
၁	ကျေးရွာအုပ်စုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု စီမံကိန်းတွင် မြို့နယ်စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေး ကော်မတီ (TPIC) ၏ ခွင့်ပြုချက်စာရင်းတွင် မပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများ
၂	ဆင်းရဲသားများ (သို့) ဝိုင်းပယ်ခံရသော အုပ်စုများနှင့် အားနည်းသောအုပ်စုများကို ချန်လှပ်ထားသော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများ
၃	တူညီသောအလုပ်အတွက် အမျိုးသမီးများနှင့် အမျိုးသားများ လုပ်အားခ တူညီစွာပေး ချေခြင်းမရှိသော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများ
၄	ရွာသားများနေရာပြောင်းရွှေ့ရန် လိုအပ်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများ
၅	ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ ထောက်ပံ့ငွေ/ အစိုးရ၏ ငွေကြေးဖြင့် ဆုံးရှုံးမှုများကို လျော်ကြေးပေးထားသော စီမံကိန်း လုပ်ငန်းခွဲများ
၆	ကိုယ်ပိုင်ကုန်ပစ္စည်းများ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအတွက် ငွေကြေး ထောက်ပံ့ထားသော လုပ်ငန်းများ၊ အစိုးရရုံးများ၊ ဘာသာရေးအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်ခြင်း
၇	နည်းပညာနှင့် အရည်အသွေးစံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် မကိုက်ညီသောလုပ်ငန်း
၈	ပြန်လည်ကုစား၍ မရနိုင်လောက်သည်အထိ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုဆိုးကျိုးများ ဖြစ်ပေါ်စေနိုင် သော လုပ်ငန်း
၉	အစိုးရသို့ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့ များက ဘဏ္ဍာငွေထောက်ပံ့လျက်ရှိသော (သို့) ထောက်ပံ့ရန်စီစဉ်ထား သော လုပ်ငန်း
၁၀	လက်ကိုင်လွှစက်၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ မှိုသတ်ဆေး၊ မီးခံကျောက် အပါအဝင် မူးယစ်ဆေးဝါး (သို့) စစ်ဘက် ဆိုင်ရာ အသုံးအဆောင် (သို့) အန္တရာယ်ရှိစေသော အခြားပစ္စည်းများနှင့် အသုံးအဆောင်များ ဝယ်ယူမှု ပါဝင်သော လုပ်ငန်း (သို့) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်အသက်မွေးမှုကို ထိခိုက်စေသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ
၁၁	အဓမ္မအလုပ်စေခိုင်းခြင်း (သို့) ကလေးအလုပ်သမား အသုံးပြုခြင်းနှင့် လူကုန်ကူးမှုပါဝင်သောလုပ်ငန်း များ (၁၅) နှစ်အောက် ကလေးများ မည်သည့်လုပ်ငန်းတွင်မှ ပါဝင်လုပ်ဆောင်ခြင်းမရှိစေရ
၁၂	အဓမ္မအလုပ်စေခိုင်းထားသော အလုပ်သမားများကို အသုံးပြုသည့် လုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်မှုရှိသော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများ
၁၃	ဆည်တာတစ်များ တည်ဆောက်ပြုပြင်သော လုပ်ငန်းများ



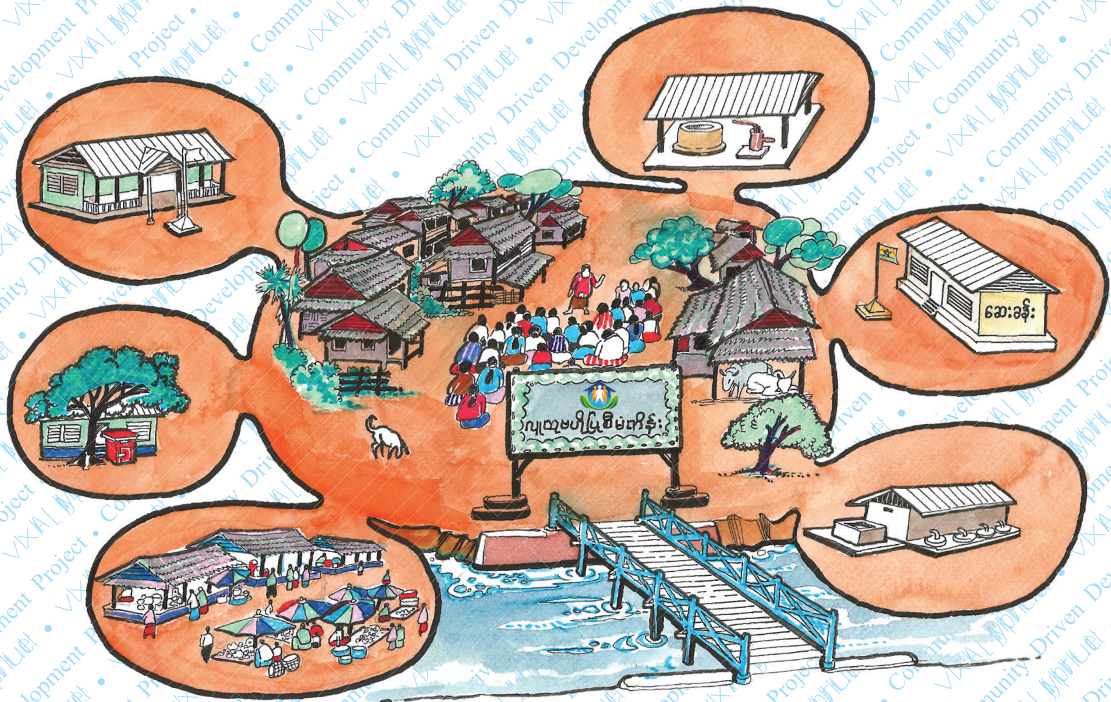
<p>၁၄</p>	<p>အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာရေကြောင်းလိုင်းများမှ ရေများအသုံးပြုမှု၊ ဧရာဝတီမြစ်၊ သံလွင်မြစ်နှင့် ကလတန်မြစ်၏ အဓိက ရေစီးကြောင်းပေါ်တွင်ရှိသော အများပြည်သူသုံး ရေပေးဝေမှု၊ အသေးစား ဆည်မြောင်းသွယ်ခြင်းများ၊ (သို့) အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်ရန် ပံ့ပိုးမှုများ စသည်တို့ပါဝင်သည်။ ဧရာဝတီမြစ်၏ မြစ်လက်တက်များဖြစ်သော မေခနှင့်မလိခမြစ်တစ်လျှောက်ရှိ ရေပေးဝေမှုများနှင့် ဆည်မြောင်းငယ်များကို စီမံကိန်းမှ ရန်ပုံငွေပံ့ပိုးပေးလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။</p>
<p>၁၅</p>	<p>နိုင်ငံတော်အဆင့်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားသော သဘာဝတောများ၊ သီးသန့်သစ်တောများ (အဆိုပြုထားသော ကာကွယ်တောများ) ကာကွယ်မှုပြုထားသော နေရာများတွင် အဆောက်အဦများ အသစ်ဆောက်လုပ်ခြင်းနှင့် ပြန်လည်ပြုပြင်မွမ်းမံခြင်းလုပ်ငန်းများသည် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် သိသိသာသာဆုံးရှုံးမှုများ ဖြစ်စေနိုင်သည်။ (သို့) သဘာဝတောများပျက်သုန်းခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်း၏ ကာကွယ် တော၊ ကာကွယ်ဧရိယာ စီမံခန့်ခွဲမှုစီမံချက်တွင် ဖော်ပြထားခြင်း မရှိခြင်း။ မှတ်ချက်။ လက်ရှိအခြေခံအဆောက်အအုံများ (ဥပမာ- ခရီးသွားလုပ်ငန်းကို ရည်ရွယ်သော လက်ရှိ လူသွားလမ်း (သို့) လှည်းလမ်းကြောင်း) တို့သည် ယင်းစီမံကိန်း၏ အစီအမံနှင့် ကွဲလွဲမှုမရှိပါက ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ ပြည်ထောင်စု ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဦးစီးဌာန၏ အတည်ပြုချက်ကိုလည်း ရယူရမည်။</p>
<p>၁၆</p>	<p>အရေးကြီးသောနေရာများ၊ ကာကွယ်ထားသော/ကာကွယ်ရန် လျာထားသော ဧရိယာများတွင် လူနေအိမ်ထောင်စု အသစ်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် တိုးချဲ့ခြင်းပါဝင်သော လုပ်ငန်းများ (ဥပမာ- သီးသန့်ထားရှိသော သစ်တောများ) မှတ်ချက်။ လူနေအိမ်ထောင်စုများ ရှိပြီးဖြစ်ပါက ရန်ပုံငွေအဆိုပြုလွှာသည် ဒေသစည်းကမ်းများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှုများနှင့် ကာကွယ်ဧရိယာ စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံချက်များနှင့်အညီ ဖြစ်စေရမည်။</p>





# လူထုပဟိုပြု စီမံကိန်း

“ကျေးလက်လူထုအခြေပြု ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိုးရှေးရှု”



ဆက်သွယ်ရန်

လူထုပဟိုပြုစီမံကိန်း ရုံးအဖွဲ့

ရုံးအမှတ် ၃၆၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၊  
စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန  
နေပြည်တော်၊ မြန်မာ။

တယ်လီဖုန်း၊ ဖက်စ် + ၉၅ ၆၇ ၄၁၆၂၄။  
[www.cdd.drdmyanmar.org](http://www.cdd.drdmyanmar.org)